

Standardele de calitate ale modelului de servicii integrate destinate copiilor victime ale abuzului Barnahus

Ghid pentru dezvoltarea de servicii multidisciplinare
integrate Copilul - victimă și martor al violenței

Rezumat

The PROMISE Project series www.childrenatrisk.eu/promise

Editoră: Consiliul Secretariatului Statelor Mării Baltice și Child Circle

Autor: Olivia Lind Haldorsson, Child Circle

Cuvânt înainte și contribuții cheie: Bragi Guðbrandsson, The Government Agency for Child Protection, Iceland

Grup de experți:

Gordana Buljan Flander, Centre for Child and Youth Protection, Zagreb
Åsa Landberg, Psychologist and Psychotherapist
Resmiye Oral, Child Protection Program, University of Iowa
Carl Göran Svedin, Barnafrið – Nationellt kunskapscentrum, Linköping University

Revizuirea cu privire la legi și metodologii:

Rebecca O'Donnell, Child Circle

Revizuire și bune practici:

Janet van Bavel, Children and Youth Trauma Centre, Haarlem
Tea Brezinscak, Centre for Child and Youth Protection, Zagreb
Britta Bäumer, Child and Adolescent Psychiatric Trauma Unit, Barnahus Stockholm
Ylva Edling, Child and Adolescent Psychiatric Trauma Unit, Barnahus Stockholm
Ólöf Ásta Farestveit, Barnahus Reykjavik
Anna Frank-Viron, Children's House, Childrens Protection Department, Social Insurance Board
Turid Heiberg, Council of the Baltic Sea States Secretariat
Peter van der Linden, Verwey-Jonker Institute Anna Nelsson, Barnahus Linköping
Rebecca O'Donnell, Child Circle
Anna M Pettersson, Barnahus Linköping
Ana Marija Spanic, Centre for Child and Youth Protection, Zagreb
Andrea Wagner Thomsen, Centre for Children, Youth and Families, National Board for Social Services

Contribuții pilot:

Michael van Aswegen, TUSLA Ireland
Dainora Bernackiene, Children Division, Family and Communities Department, Ministry of Social Security and Labour, Lithuania
Andreea Bijiș, Salvați Copiii România

Laura Ceļmale, Association Center Dardedze, Letonia
Adina Mihaela Codres, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Vârșnicilor, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, România
ESZTER Foundation, Ungaria
Maria Keller-Hamela, Empowering Children Foundation, Polonia
Vasiliki Kourri, Hope for Children CRC Policy Center, Cipru
Ann Lind-Liiberg, Department of Children and Families, Ministry of Social Affairs
Viola Läänerand, Child Protection Unit, Estonian Social Insurance Board, Estonia
Andrea Moehringer, Childhood Germany
Lauris Neikens, Children and Family Policy Department, Ministry of Welfare, Letonia
Beata Wojtkowska, Empowering Children Foundation

Pilot Country Exchange:

Bulgaria: Social Activities and Practices Institute (SAPI)
Cipru: Hope for Children CRC Policy Center and Ministry for Social Services
Anglia: NHS England
Estonia: Child Protection Unit, Estonian Social Insurance Board and Department of Children and Families, Ministry of Social Affairs
Germania: Childhood Germany
Ungaria: Barnahus Szombatehly, ESZTER Foundation and Hungarian Church Aid
Irlanda: Irish Police Force and TUSLA
Letonia: Association Center Dardedze and Children and Family Policy Department, Ministry of Welfare
Lituania: Children Division, Family and Communities Department, Ministry of Social Security and Labour and State Social Home, „Užuovėja“
Luxemburg: Ministry of Education, Children and Youth
Malta: FSWS-Appogg, Child Protection Services
Polonia: Empowering Children Foundation
România: Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârșnice, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție și Salvați Copiii România
Scoția: Children First Scotland and Scottish Courts and Tribunal Service

Editori:

Rebecca O'Donnell
Daja Wenke

Cuprins

Cuvânt înainte	2
Introducere	4
Modelul Barnahus	7
Criterii comune ale Modelului Barnahus	9
Standardele Barnahus	11
Cheia pentru citirea profilului standardului	12
Standard 1: Principii cheie și activitățile transversale	14
Standard 2: Colaborarea multidisCIPLINARĂ și inter-instituțională în Modelul Barnahus	21
Standard 3: Grup țintă incluziv	25
Standard 4: Mediu receptiv la nevoile copilului	27
Standard 5: Managementul de caz inter-instituțional	29
Standard 6: Interviurile judiciare	34
Standard 7: Examinarea medicală	38
Standard 8: Serviciile terapeutice	40
Standard 9: Dezvoltarea profesională	42
Standard 10: Prevenirea: diseminarea informației, conștientizarea și programele complementare de dezvoltare profesională	44
Resurse suplimentare, prevederi legale, Standardele Europene Barnahus - Sumar	46

Cuvânt înainte

Standardele Barnahus la nivel european reprezintă prima încercare din Europa de a defini principiile intervențiilor și serviciilor la care se face referire prin modelul „Barnahus”. Numele Barnahus (“casă pentru copii”) provine din Islanda, unde a fost înființată prima instituție Barnahus în 1998. De atunci, au fost înființate multe alte case Barnahus, în principal în țările nordice.

Ratificarea aproape universală a Convenției ONU cu privire la drepturile copilului (CNUDC) a contribuit la o convergență în curs de dezvoltare a politicilor și practicilor privind bunăstarea copilului în Europa, alimentată de o colaborare sporită și de eforturile comune ale diversilor actori, inclusiv a organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale, societăților profesionale și universităților. La acestea, putem adăuga impactul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Europene de Justiție, care au făcut referire la CNUDC într-un număr tot mai mare de decizii din ultimul deceniu. În consecință, cele două tradiții diferite privind bunăstarea copilului din Europa - „Salvarea copiilor”, condusă de politici și proceduri, pe de-o parte, și „Sprijinirea familiei”, mai mult orientată pe familie și mai puțin orientată pe copil, de cealaltă parte - au fost din ce în ce mai mult înlocuite de strategii având ca fundație abordarea bazată pe drepturi, inclusă în CNUDC.

Aceste dezvoltări au oferit contextul în care principiile și practica modelului Barnahus au fost încurajate și continuă să se răspândească. Barnahus poate fi văzut ca o încercarea de a „operaționaliza” drepturile copilului de a primi sprijin și protecție adecvate și de a avea acces la o justiție în interesul copilului. *Standardele Barnahus la Nivel European* întruchipează aceste practici operaționale și, astfel, ar trebui văzute ca linii directoare în drumul către sporirea drepturilor copiilor victime și martori.

Modelul Barnahus îmbrățișează o abordare multidisciplinară și inter-instituțională, asigurând colaborarea dintre diversele agenții (judiciare, sociale, medicale) într-un singur spațiu receptiv la nevoile copilului, care oferă servicii complexe copilului și familiei, sub același acoperiș. Centrul modelului Barnahus este premisa că **dezvăluirea de către copil** este cheia pentru identificarea și investigarea abuzului împotriva copilului în scopuri penale, protectoare și terapeutice.

Cu toate că termenul „Barnahus” are un înțeles unitar, căile înființării instituțiilor Barnahus și forma lor organizatorică diferă de la țară la țară, iar uneori chiar în cadrul aceleași țări. Există diferențe cu privire la grupurile țintă, juxtapunerea rolurilor și responsabilităților, precum și cadrul de colaborare dintre parteneri în implementarea funcțiilor principale. Acestea includ, spre exemplu, ce profesii desfășoară interviurile criminalistice, ce protocol judiciar se aplică sau cum sunt livrate serviciile terapeutice și medicale.

Aceste diferențe de configurație operațională subliniază flexibilitatea modelului și cât de ingenios a fost adoptat în diverse sisteme juridice, structuri sociale, tradiții culturale și practici profesionale din diversele țări, fapt care îi inspiră și îi încurajează pe cei ce vor să înființeze o instituție Barnahus. Un lucru important este că Barnahus nu este niciodată un model fix, ci mai degrabă o practică ce evoluează, gata să se adapteze nevoilor complexe ale copiilor care sunt victime sau martori ai violenței.

Importanța *Standardelor Barnahus* la Nivel European devine vizibilă tocmai prin această stabilire a unui cadru în care există loc pentru flexibilitate și adaptabilitate. Există, bineînțeles, limitări legate de cât de diversă poate fi implementarea, păstrând în același timp autenticitatea modului. Casele Barnahus se întemeiază pe practici pe bază de dovezi, inclusiv protocoale judiciare, intervenții terapeutice și examinări medicale. Atunci când modelul este implementat în diferite culturi,

fidelitatea față de aceste principii bazate pe dovezi ale modelului Barnahus este crucială.

Astăzi, principiile și practicile Barnahus sunt, implicit și explicit, reflectate și promovate în multe cadre europene juridice și de politici începând cu Consiliul Europei (CoE) și Uniunea Europeană (UE), și incluzând „Convenția Consiliului Europei cu privire la protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual” (2010)¹, liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010)², recomandarea Consiliului Europei pentru servicii sociale în interesul copilului (2011)³, Directiva europeană privind combaterea abuzului sexual, a exploatării sexuale a copilului și pornografiei infantile (2011)⁴ și Directiva UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității (2012)⁵.

Majoritatea țărilor europene s-au angajat, astfel, să implementeze obligațiile stabilite de legislația internațională și regională pe baza căreia a fost dezvoltat modelul Barnahus. Aplicarea *Stadardelor Barnahus la nivel european* se va dovedi, sperăm un instrument valoros în această inițiativă.

Bragi Guðbrandsson, martie 2017

---

1 Convenția Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual (CETS N°201)

2 Linile directoare ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (Adoptate de către Consiliul de Miniștri la data de 17 noiembrie 2010 la cea de-a 1098-a întâlnire a Miniștrilor Adjuncți)

3 Recomandările Consiliului Europei privind drepturile copilului și servicii sociale în interesul copiilor și familiilor

4 Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile

5 DIRECTIVA 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 care stabilește normele minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității, și care înlocuiește Decizia Cadru a Consiliului 2001/220/JHA

Introducere

Atunci când un copil este expus la violență, un număr de diverși actori, incluzând servicii sociale, medicale și servicii de sănătate mintală și actori responsabili cu aplicarea legii, au datoria de a proteja și promova drepturile și bunăstarea copilului. Fiecare actor are responsabilitatea individuală de a se asigura că rolul său este îndeplinit într-un mod eficient și în interesul copilului și ca interesul superior al copilului să rămână un considerent principal.

Atunci când acești actori nu lucrează împreună, copilul este atras în anchete și evaluări paralele, mutându-se între diversele agenții și discipline, ceea ce poate duce la experiențe repetitive și intimidante. Experiențele clinice și studiile au arătat că interviurile repetate cu persoane diferite, în locuri diferite și efectuate de servicii diferite în combinație cu metode neadecvate de interviu contribuie la retraumatizarea copilului.⁶

Aceasta este o problemă gravă din moment ce dezvoltarea făcută de copil este fundamentală pentru a asigura siguranța și protecția copilului, pentru a determina nevoia de recuperare fizică și mintală și de a asigura o

---

6 Consultați, spre exemplu: Jim Henry (1997). Following Disclosure, System Intervention Trauma to Child Sexual Abuse Victims. *Journal of Interpersonal Violence* 12: 499; Newgent, Rebecca A., Fender-Scarr, Lisa K. and Bromley, Jamie L. (2002). The Retraumatization of Child Sexual Abuse: The Second Insult. *National Institute for Trauma and Loss in Children*, Volume 2, Number 2, Fall 2002; Newlin, Chris, Cordisco Steele, Linda, Chamberlin, Andra, Anderson, Jennifer, Kenniston, Julie, Russell, Amy, Stewart, Heather and Vaughan-Eden, Viola (2014). *Child Forensic Interviewing: Best Practices*. U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention; Westcott Helen L. and Davies, Graham M (eds) (2002). *Children's Testimony: A Handbook of Psychological Research and Forensic Practice*. Wiley Series of the Psychology of Crime, Policing and Law, July 2002; Jansson, Helene, Rathje, Pia and Gade Hansen, Søren (2015). The experience of children testifying in court in cases of sexual abuse. *Sexological Clinic at PCK Copenhagen, Center for Sexual Abuse, Rigshospitalet Copenhagen and the National Council for Children, Danemarca*

anchetă penală și un proces judiciar 7 de succes și în interesul copilului 8. În plus, neconcordanțele întâmplătoare dintre interviurile desfășurate în momente diferite, în locuri diferite și de către oameni cu diferite niveluri de competență, pot duce la discreditarea copilului ca martor 9.

În ultimii ani, a existat o recunoaștere tot mai mare a faptului că o colaborare multidisciplinară și inter-agenții (MD/IA) este crucială exercitării drepturilor la protecție, participare, susținere și asistență ale copiilor victime și martori ai violenței. Colaborarea multidisciplinară și inter-instituțională poate aduce beneficii importante și pentru copii și pentru profesioniști, dar nu este întotdeauna lipsită de provocări. Aceasta necesită angajament și investiții din partea tuturor instituțiilor implicate. Trebuie amplasate pietre de temelie solide, pentru o bună funcționare și o organizare eficientă care să le permită instituțiilor să lucreze împreună în mod coordonat. Un aspect important - cooperarea trebuie stabilită într-un mod care să pună în centru drepturile, nevoile și interesele copilului.

Bazându-se pe legislația și liniile directoare europene și internaționale și pe modelul Barnahus 10, acest document introduce zece norme de bună practică, "Standardele Barnahus la nivel european", pentru serviciile multidisciplinare și inter-instituționale pentru copiii victime și martori ai

---

7 Justiția în interesul copilului „se referă la sisteme de justiție care garantează respectarea implementării reale a tuturor drepturilor copilului la cel mai înalt nivel posibil de atins” (Consiliul European, Liniile directoare ale Comitetului Miniștrilor al Consiliului European cu privire la justiția în interesul copilului și expunerile lor de motive (2011), p. 4.)

8 Anchetele penale și procedurile juridice, inclusiv modul în care sunt implicați copii, pot varia în Europa. Comisia Europeană a desfășurat un studiu amplu cu privire la implicarea copiilor în procedurile judiciare civile, administrative și penale în cele 28 de state membre ale UE, în care a colectat și compilat toate statisticile disponibile și a publicat un raport reprezentând scurte rezumate ale politicilor și 29 de rapoarte de țară pentru fiecare dintre cele trei zone ale justiției (Rezumatul descrierilor generale contextuale privind implicarea copiilor în procedurile judiciare penale din 28 de state membre ale Uniunii Europene, Uniunea Europeană 2014)

9 Consultați nota de subsol 6 pentru referințe

10 Modelul Barnahus, discutat mai amplu în capitolul 2, este recunoscut drept un serviciu multidisciplinar și inter-agenții de top pentru copiii victime și martori ai violenței. Consultați nota de subsol 12 pentru referințe.

violentei, din Europa, adaptate la copil. Acest document este un rezumat al versiunii complete al liniilor directoare ce introduc standardele 11.

Scopul cheie al standardelor este să ofere un cadru comun operațional și organizațional care promovează o practică ce previne retraumatizarea, în timp ce asigură mărturii valide pentru instanță, și respectă drepturile copilului la protecție, asistență și o justiție în interesul copilului.

Standardele sunt o colecție de principii și activități transversale, funcții centrale și aranjamente instituționale care permit intervenții în interesul copilului, eficiente și coordonate, incluzând: 1.1 Interesul superior al copilului; 1.2 Drepturile copilului de a fi auzit și informat; 1.3 Prevenirea întârzierilor nejustificate; 2. Organizare multidisciplinară și inter-instituțională; 3. Grupul țintă; Un mediu receptiv la nevoile copilului; 5. Planificare inter-instituțională și managementul de caz; 6. Interviuuri judiciare; 7. Examinare medicală; 8. Servicii terapeutice; 9. Construirea capacității și 10. Prevenție: Împărtășirea informațiilor și construirea competenței externe.

Printr-o practică care respectă standardele, retraumatizarea¹² poate fi prevenită, din moment ce implică asigurarea că interesul superior al copilului este luat în calcul în practică și în luarea deciziilor, că dreptul copilului de a fi auzit este exercitat fără interviuri repetitive, că acesta este interviuat și sprijinit de către profesioniști specializați și competenți, că interviurile au loc într-un mediu multidisciplinar într-un loc receptiv la

---

¹¹ Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

¹² Revictimizarea se referă la procesul de a suferi în mod repetat. Retraumatizarea este procesul de recădere într-o stare de traumă declanșată de un eveniment, cum ar fi mai multe audieri în instanță sau mai multe interviuri.

nevoile copilului, oferind sprijin adecvat copilului și îngrijitorilor fără întârzieri nejustificate și că acesta nu este obligat să apară în instanță.¹³

Standardele sunt inspirate de munca depusă anterior în acest domeniu, inclusiv de Standardele pentru centrele acreditate de advocacy/protecție a copilului ale Alianței Naționale a Copiilor (National Children's Alliance) 14 din SUA și de criteriile dezvoltate pentru evaluarea Barnahus în Suedia 15. Ele au fost dezvoltate cu contribuția experților și practicienilor experimentați de la Barnahus și centrele din Europa care au în vedere interesul copilului, care lucrează cu copiii victime și martori ai violentei. Acestea se bazează pe ceea ce s-a demonstrat că funcționează și au o valoare adăugată reală pentru copil, familie și profesioniștii care lucrează împreună¹⁶.

---

¹³ Standardele Barnahus la nivel european promovează o abordare cuprinzătoare, incluzând îmbrățișarea respectării drepturilor copilului de a fi auzit și informat; colaborarea multidisciplinară și între agenții, având ca țintă evitarea retraumatizării și asigurarea rezultatelor în interesul superior al copilului; servicii complete și accesibile care răspund nevoilor individuale și complexe ale copilului și ale familiei sau îngrijitorilor fără un comportament abuziv; asigurarea unor norme profesionale ridicate, a formării și a unor resurse suficiente pentru personalul ce lucrează cu copii martori și victime ale violentei, și; prevenirea violentei prin acțiuni de conștientizare, spre exemplu. Vezi PROMISE Vision, <http://www.childcentre.info/promise/publications>

¹⁴ Standards for Accredited Members (National Children's Alliance, 2017) <http://www.nationalchildrensalliance.org/sites/default/files/downloads/NCA-Standards-for-Accredited-Members-2017.pdf>

¹⁵ Landberg, Åsa and Svedin, Carl Göran (2013). Inuti ett Barnahus, A quality re-view of 23 Swedish Barnahus. Stockholm, Rädda Barnen English: http://www.barnafrid.se/custom/uploads/2016/10/Inuti-ett-Barnahus_ENG.pdf

¹⁶ Standardele au fost dezvoltate cu contribuția scrisă și verbală a grupului de experți ai proiectului PROMISE cu experți, spre exemplu, de la Barnahus Islanda, Barnahus Linköping (Suedia), Barnahus Stockholm (Suedia), Centrul de Protecție a Copiilor și Tinerilor din Zagreb (Croatia), MDCK din Haarlem (Olanda), Universitatea Linköping (Suedia) și Programul pentru Protecția Copilului al Universității din Iowa. O consultare complexă cu privire la standarde și la acest document a avut loc printr-un schimb verbal și un sondaj scris cu ministerele/autoritățile guvernamentale și/ sau reprezentanți ai serviciului din Bulgaria, Cipru, Estonia, Finlanda, Irlanda, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, România, Marea Britanie (Anglia și Scoția).

Un aspect important este faptul că standardele întruchipează un model de îndeplinire a obligațiilor legale stabilite de legislația europeană și internațională. Dreptul european și internațional implică, de obicei, principii generale, cum ar fi interesul superior al copilului și participarea copilului, care să fie respectate, și mai conțin și anumite prevederi specifice cu privire la procesele cheie, cum ar fi interviuri cu copii victime și asistența oferită lor. Standardele corespund modului în care aceste prevederi legale pot fi implementate în practica de zi cu zi prin activități transversale și funcții principale ale modelului Barnahus. Deși standardele se adresează și aranjamentelor instituționale care sprijină practica, sunt mai rar stipulate în lege; ele sunt abordate în normele de implementare ale acestor legi 17. Pe scurt, aranjamentele instituționale descriu moduri de lucru care le permit echipelor să-și maximizeze abilitatea lor de a respecta prevederile legale 18.

Standardele au fost formulate pentru a asigura transferabilitatea și adaptabilitatea, admițând că ele vor fi implementate în diferite contexte politice, legale, judiciare, socio-economice și culturale 19. În adoptarea standardelor, ar trebui reținut că este important să se evalueze și

17 Spre exemplu, standardele sunt aliniate liniilor directoare ale Consiliului Europei cu privire la justiția în interesul copilului și promovează elemente cheie ale justiției în interesul copilului (accesibilă (ex. standardele 3 și 4), corespunzătoare vârstei (ex. standardele 1.1, 5, 6), rapidă (ex. standardele 1-3, 5, 6), să-și dea silința (ex. standardele 5 și 6), adaptată și concentrată pe nevoile copilului (ex. standardele 1.1-1.3, 5, 6), respectând dreptul la un proces the right to due process (ex. standardul 6), respectând dreptul de a participa și de a înțelege procedurile (e.g. standard 1.2), respectând dreptul la viață personală și la viața de familie (ex. standardele 1.1, 3, 4), să respecte dreptul la integritate și demnitate (ex. standardele 1.1, 3, 4)).

18 Tabelul din capitolul IV oferă o imagine de ansamblu a obligațiilor legale și a liniilor directoare internaționale care sunt incluse în standarde. În capitolul 2 se face referire și la prevederile legale și liniile directoare relevante din cadrul fiecărui profil ce descrie standardele. Vezi și O'Donnell, Rebecca (2017) PROMISE Compendium of Law and Guidance: European and International Instruments concerning Child Victims and Witnesses of Violence, Stockholm, PROMISE Project Series www.child-centre.info/promise/publications/

19 Wenke, Daja and Heiberg, Turid (2017) Enabling Child-sensitive Justice: The Success Story of the Barnahus Model and its Expansion in Europe, Stockholm, The PROMISE Project Series, <http://www.child-centre.info/promise/publications/>

aprecieze în mod continuu configurația organizațională și performanța serviciului. Indicatorii atașați standardelor oferă câteva exemple de informații care arată dacă standardele sunt respectate, și în ce măsură, și, în final, sprijină revizuirea politicii și practicii. Evaluarea oferă și oportunități importante pentru a se asigura că noile studii, linii directoare, legi și experiențe vor influența practica și configurația în acest sens. Ar trebui să se depună eforturi speciale pentru a se asigura că părerile copiilor sunt auzite și că configurația serviciului se bazează pe acestea 20.

Acest document adoptă definiția violenței stabilite de Articolul 19 al Convenției drepturilor copilului: „toate formele de violență fizică și mentală, vătămare și abuz, neglijare sau tratament neglijent sau exploatare, inclusiv abuz sexual”. ‘Copil’ este definit aici conform articolului 1 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului: „fiecare ființă umană cu vârsta mai mică de 18 ani”.

Află mai multe

Versiunea completă a acestor linii directoare include exemple ilustrative de practică notabilă din instituțiile Barnahus și serviciile receptive la nevoie copilului, proeminente, din Europa, arătând modul în care diferitele tipuri de servicii și contexte naționale au generat diverse abordări, păstrând în același timp principiile fundamentale, activitățile și aranjamentele conturate în standarde. 21

20 Un instrument de urmărire a fost dezvoltat pentru a oferi un mijloc simplu de a evalua unde se află serviciile în procesul de înființare a unui model Barnahus care include standardele prezentate în acest document. Instrumentul de urmărire poate fi descărcat de pe pagina de internet a PROMISE, www.childcentre.info/promise/publications/

21 Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

Modelul Barnahus

Modelul Barnahus (termenul islandez pentru „o casă pentru copii”) este recunoscut drept un model de bună practică receptiv la nevoile copilului, multidisciplinar și inter-instituțional, răspunzând copiilor victime și matori ai violenței 22. Scopul modelului Barnahus este să ofere fiecărui copil un răspuns coordonat și eficient și să prevină retraumatizarea în timpul anchetei și procedurilor în instanță.

Un rol cheie al modelului Barnahus este să ajute la producerea unor dovezi valide pentru procedurile judiciare prin obținerea mărturisirii de către copil astfel încât copilul să nu fie nevoie să apară în instanță, în cazul în care cazul va ajunge în instanța 23.

În îndeplinirea acestui rol, modelul Barnahus oferă o abordare „one-stop-shop” (totul într-un singur loc), îmbrățișând cooperarea dintre autoritățile și instituțiile relevante cum ar fi poliția, serviciile sociale, protecția copilului, serviciile de sănătate fizică și mintală și procuratura într-un singur spațiu receptiv la nevoile copilului. Modelul Barnahus joacă un rol important și în sporirea nivelului de conștientizare și de cunoștințe cu

---

22 Wenke, Daja and Heiberg, Turid (2017) Enabling Child-sensitive Justice: The Success Story of the Barnahus Model and its Expansion in Europe, Stockholm, The PROMISE Project Series, <http://www.childcentre.eu/promise/publications>, p 4. Vezi și apelul EC REC-RDAP-CHIL-AG-2016 care subliniază modelul Barnahus: propunerile trebuie să țintească asigurarea unui răspuns, în interesul copilului, la violența împotriva copiilor care să fie inter-agenții, multidisciplinar, cuprinzător și, acolo unde este posibil, sub un singur acoperiș (modelul instituției Barnahus/casei copilului).

23 În majoritatea țărilor, copiii mai mari, adesea având peste 15 ani, trebuie să apară în instanță chiar dacă a avut loc un interviu în instituția Barnahus.

privire la violența împotriva copiilor, în randul factorilor cheie interesați 24.

O caracteristică cheie a instituțiilor Barnahus nordice este că acestea sunt incluse în autoritățile naționale, la fel ca serviciile sociale, sistemul de sănătate, cel pentru protecția copilului și cel judiciar. Diversele contexte naționale au generat diferite aranjamente instituționale pentru a obține aceasta. Spre exemplu, în anumite locuri, instituția Barnahus este incorporată ca o funcție a serviciilor sociale și autorităților pentru protecția copilului, iar în altele cade sub incidența sistemului de sănătate sau a celui de aplicare a legii. Indiferent de aceasta, ele îmbrățișează colaborarea multidisciplinară și inter-instituțională într-un singur loc, receptiv la nevoile copilului. În anumite țări, ofițerul de poliție este cel care interviează copilul în instituția Barnahus; în altele, este un specialist în dezvoltarea copiilor, cum ar fi un psiholog sau un asistent social. Cu toate acestea, toate instituțiile Barnahus se asigură că persoana care interviează copilul, primește o instruire specială în domeniul interviurilor judiciare cu copiii, că există protocoale bazate pe dovezi pentru interviurile judiciare și că reprezentanții echipei multidisciplinare observă interviul dintr-o cameră alăturată.

---

24 Instituțiile Barnahus nordice au diverse roluri cheie: Danemarca: Să asiste serviciile locale pentru bunăstarea copilului ale municipalităților, Islanda: Să coordoneze anchetele paralele penale și de bunăstarea copilului, Norvegia: Să faciliteze interviul în cadrul anchetei poliției, Suedia: Să coordoneze anchetele paralele penale și de bunăstarea copilului, (Bakketeig, Elisiv (2016). Modelul Barnahus în țările nordice. Lucrare prezentată la Conferința regională PROMISE și în cadrul vizitei de studiu, Linköping 28-29 noiembrie 2016. Pe baza Johansson, Susanna, Kari Stefansen, Anna Kaldal & Elisiv Bakketeig (in press, 2017): Implementing the Nordic Barnahus model: Characteristics and local adaptations. In Johansson, S., Stefansen, K., Kaldal, A. & Bakketeig, E. (red.). Collaborating against child abuse: Exploring the Nordic Barnahus Model.)

Există un număr de servicii multidisciplinare și inter-instituționale similare modelului Barnahus în Europa cu un grad variat de implicare a sistemului de sănătate, a serviciilor sociale, a sistemului de protecția copilului și/sau a autorităților locale 25.

O altă distincție importantă între abordarea Barnahus și alte servicii multidisciplinare și inter-instituționale constă uneori în recunoașterea formală a sistemului judiciar. În funcție de sistemul judiciar, și uneori în funcție de abordarea și atitudinea judecătorilor, copiii din unele țări europene tot trebuie să apară în instanță, chiar dacă există facilități pentru a-i audia într-un cadru multidisciplinar și receptiv la nevoile copilului. Acest lucru se poate întâmpla chiar dacă serviciile au devenit un element al autorităților naționale și/sau locale, de ex. serviciile de protecția copilului sau sistemul de sănătate.

Modelul Centrului de Advocacy pentru Copii (CAC) 26 din SUA și modelul Barnahus împărtășesc același obiectiv general de prevenire a retraumatizării și de a oferi copilului un răspuns multidisciplinar. Poliția și procuratura sunt implicate în răspunsul multidisciplinar, dar în modelul CAC, serviciul nu este inclus în mod formal în sistemul judiciar. Copilul trebuie să apară în instanță dacă se face un rechizitoriu, din moment ce mărturia nu este luată în condițiile „procesului echitabil”, așa cum este stabilit în sistemul din SUA. Totuși, CAC pregătește și sprijină copilul pentru procedurile în instanță și joacă un rol important în reducerea numărului de situații în care copilul trebuie să dezvăluie experiența sa, asigurând în același timp un răspuns coordonat către diferitele servicii pentru copil.

---

25 Pentru exemple, consultați cartografierea PROMISE a factorilor de interes, <http://www.childcentre.eu/promise/publications>

26 Pentru mai multe informații despre Centrele de s Advocacy pentru Copii, vizitați <http://www.nationalchildrensalliance.org/cac-model>

Alte tipuri de centre multidisciplinare, receptiv la nevoile copilului, împărtășesc în mod tipic obiectivul de a reduce retraumatizarea și oferă un răspuns multidisciplinar, dar le lipsește implicarea sistematică a tuturor autorităților naționale și locale relevante, inclusiv a poliției și procuraturii. Unele dintre aceste servicii au fost incluse în sistemul de sănătate, serviciile sociale sau sistemul de protecție a copilului, la nivel național sau local. Altele au fost înființate și operează ca instituții independente și abordează colaborarea inter-instituțională într-un mod mai informal.

Unele țări europene au adoptat o abordare multidisciplinară și inter-instituțională cu privire la protecția copilului, fără a oferi servicii comune într-un singur spațiu, receptiv la nevoile copilului. În timp ce unele standarde pot fi aplicate anumitor elemente ale unor astfel de aranjamente, aceste linii directe promovează cu tărie abordarea „totul într-un singur loc” (one-stop-shop), prin intermediul căreia copilului i se oferă un răspuns coordonat într-un spațiu receptiv la nevoile copilului. De fapt, aceasta este considerată o condiție cheie pentru a preveni retraumatizarea și pentru a obține mărturisirea copilului.

Modelul din următoarele pagini ilustrează modul în care a fost implementat sistemul Barnahus din Islanda.

Află mai multe

Fiecare context național va avea propriile oportunități și provocări specifice în înființarea modelului Barnahus sau a unui similar. Ilustrările celor cinci modele diferite de mai jos și exemplele de practici notabile din versiunea completă a acestui document ilustrează modul în care diverse contexte naționale au generat diversitate și ingenuitate în configurarea și operarea modelului Barnahus și a unor servicii similare, receptiv la nevoile copilului, respectând în același timp principiile și valorile de bază pe care le reprezintă standardele.

Criteriile cheie comune ale modelului Barnahus

Modelul Barnahus oferă un mediu pentru copii, sigur și receptiv la nevoile acestuia, aducând laolaltă, sub același acoperiș, toate serviciile relevante.

1. Interviuurile judiciare se desfășoară conform unui protocol bazat pe dovezi;
2. Valabilitatea probatorie a declarației copilului este asigurată de aranjamente adecvate, aliniate la principiile procesului echitabil. Obiectivul este de a preveni repetarea de către copil a declarației sale, în timpul procedurilor judiciare, dacă există un rechizitoriu;
3. Este disponibilă o examinare medicală în scopul anchetei criminalistice, precum și pentru a asigura starea de bine fizică a copilului și recuperarea acestuia;
4. Sunt disponibile și un suport psihologic și servicii terapeutice pe termen scurt și lung pentru traumele copilului, ale membrilor familiei și îngrijitorilor fără comportament abuziv;
5. Se asigură evaluarea nevoilor de protecție ale victimei și ale eventualilor frați și surori din familie, precum și o verificare ulterioară.

BARNAHUS ISLANDA

Rolul cheie al instituției Barnahus este de a coordona anchetele paralele, cea penală și cea privind bunăstarea copilului

Coordonează colaborarea dintre agenții, mai ales cu privire la colectarea probelor;
Desfășoară interviuri judiciare prin aplicarea protocoalelor bazate pe dovezi;
Oferă consiliere în cazurile individuale, în colaborare cu instituțiile partenere;
Efectuează o evaluare specializată și oferă terapie copiilor, victime ale violenței;
Oferă consiliere părinților și îngrijitorilor care nu au un comportament abuziv;
Oferă consiliere serviciilor locale de protecție a copilului și altor factori, după caz.

INTERVIURI JUDICIARE – PROFESIONIȘTI DIN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII MINTALE, SPECIALIZAȚI ÎN INTERVIURI JUDICIARE

Mărturii în instanță:

- Responsabil cu obținerea mărturiei copilului, sub auspiciile unui judecător și sub observația apărării, precum și a procuraturii, poliției, serviciului local de protecție a copilului și a avocatului legal al copilului;
- Mediază întrebările din partea judecătorului, apărării sau a altora, după caz;
- Mărturiile sunt înregistrate pentru utilizarea lor în audierile din instanță, dacă se întocmește rechizitoriul;

Interviuri de explorare:

- Aflarea povestirii copilului, dacă este posibil, în cazurile în care mărturisirea lipsește sau este ambiguă, la cererea serviciilor locale de protecție a copilului;
- Obținerea mărturiei copilului în cazurile în care presupusul suspect se află sub pragul de vârstă pentru răspunderea penală, la cererea serviciilor de protecție a copilului;

EXAMINAREA MEDICALĂ – PERSONAL MEDICAL SPECIALIZAT

- Examinările medicale se desfășoară la cererea copilului, a părinților, a poliției sau a serviciilor locale de protecție a copilului;
- Un pediatru experimentat, un ginecolog și o asistentă calificată și personalul Spitalului Universitar din Islanda sunt responsabili cu examinarea;
- Examinările medico-legale pentru probleme acute sunt efectuate în cadrul Spitalului Universitar;

EVALUARE, TERAPIE, SUPT – PROFESIONIST SPECIALIZAT ÎN SĂNĂTATEA MINTALĂ

Evaluare și tratament

- Responsabil cu evaluarea sănătății mintale pe baza instrumentelor și chestionarelor validate;
- Responsabil cu tratarea sănătății mintale prin aplicarea terapiei pe bază de dovezi;

Asigurarea accesului la tratament

- Oferirea terapiei în mediul accesibil copiilor victime;

Suport pentru părinții cu comportament neabuziv

- Consilierea părinților/îngrijitorilor și fraților sau surorilor cu comportament neabuziv, după caz;

ALTE SARCINI – ECHIPA BARNAHUS

- Consultarea și consilierea serviciilor locale de protecție a copilului, la cerere;
- Coordonarea întâlnirii de caz și a managementului de caz, anterior mărturiilor în instanță;
- Întâlniri între instituții pentru consultare, anterior trimiterii către instituția Barnahus;
- Înaintarea rapoartelor către instanță, în cazurile instrumentate;
- Înregistrarea cazurilor și păstrarea arhivelor;
- Educare, formare și ridicarea nivelului de conștientizare;

- > **Inclusă în mod formal în agenția guvernamentală pentru protecția copilului.**
- > **Agenția guvernamentală asigură finanțarea, gestionarea finanțelor și a personalului.**
- > **Agenția guvernamentală oferă îndrumare profesională juridică și de alt tip și este responsabilă de aspectele administrative în colaborare cu instanțele de judecată, procuratura districtuală, poliția, spitalul universitar și serviciul local de protecție a copilului, care sunt parteneri ai instituției Barnahus.**

Standardele Barnahus

Acest capitol prezintă Standardele Barnahus la nivel european. Standardele sunt alcătuite din principii și activități transversale, funcții centrale și aranjamente instituționale care permit o practică în interesul copilului, eficientă și colaborativă. În majoritatea cazurilor, standardele constau în câteva elemente aferente ale standardului general. Spre exemplu, standardul privind grupul țintă include două elemente: „o definiție incluzivă și vastă” și „nediscriminarea”.

Împreună, standardele oferă un cadru practic pentru actorii care doresc să stabilească și să opereze servicii care îmbrățișează principiile și caracteristicile de bază ale modelului Barnahus. Standardele pot fi utilizate ca sursă de inspirație și sprijin în dezvoltarea continuă a activităților transversale ale serviciului, a funcțiilor principale și a configurației organizaționale. Standardele sunt și un ghid cu privire la construirea capacității de personal, precum și cu privire la munca de prevenție, cum ar fi împărtășirea informațiilor și creșterea nivelului de conștientizare al factorilor de interes importanți.

Descrierea și raționamentul standardelor și indicatorilor sugerați, legislația și liniile directoare aferente precum și instrumentele relevante, sunt prezentate pe scurt în tabelele ce conțin „Profilul standardului”. [O cheie a „Profilului standardului”, descriind conținutul, se găsește la pagina 11.](#)

Standardele sunt transferabile și pot fi adaptate diferitelor procese și sisteme naționale legat de serviciile sociale și protecția copilului 27, sistemul de sănătate, anchetele penale și procedurile juridice.

---

27 Aceasta include evaluările protecției copilului care sunt evaluări obiective ale riscului la care este expus copilul la o violență ulterioară din partea părintelui(lor)/îngrijitorului(lor). Acestea stau la baza deciziilor privind intervențiile continue în cadrul familiei și/sau îndepărtarea copilului din casă.

Primul standard conține trei activități transversale care se pot aplica întregului proces, de la raportul inițial la prezentarea în instanță: plasarea interesului superior al copilului în centrul practicii și procesului decizional (1.1), asigurându-se că drepturile copilului de a fi auzit și de a fi informat sunt exercitate (1.2) și previn întârzierile nejustificate (1.3).

Standardele 2-4 se referă la aranjamentele instituționale și configurația organizațională, spre exemplu, asigurarea unui mediu receptiv la nevoile copilului, și sunt relevante pentru acele părți ale procesului care au loc în instituția Barnahus.

Standardele 5-10 se ocupă de funcțiile principale și de activitățile specifice pe care instituția Barnahus și le asumă, cum ar fi, spre exemplu, managementul de caz inter-instituțional, interviurile judiciare sau examinarea medicală.

Află mai multe

Versiunea completă a acestor linii directoare include câteva bune practici ilustrând modul în care standardele au fost implementate de către instituțiile Barnahus experimentate și de către centrele din Europa care au în vedere interesul copilului, care lucrează cu copiii victime și martori ai violenței. Ea conține și instrumente și extrase din lege și din linii directoare, care oferă o îndrumare mai cuprinzătoare în aplicarea standardelor. Aceasta include și exemple ilustrative ale procesului, de la raportul inițial la proces și rolurile instituției Barnahus și ale serviciilor receptive la nevoile copilului din mai multe țări 28.

---

28 Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

Cheia pentru citirea „Profilurilor standardelor”

Care este standardul?

Bazându-se pe legislația ONU, UE și a Consiliului Europei și pe modelul Barnahus, acest document introduce zece standarde de bună practică pentru servicii eficiente și receptive la nevoile copilului pentru copiii victime și martori ai violenței. Scopul principal al standardelor este să prevină retraumatizarea, să asigure mărturii valide pentru instanță și să respecte drepturile copilului la protecție, asistență și o justiție în interesul copilului.

Standardele sprijină implementarea obligațiilor legale europene și internaționale și a liniilor directoare oficiale.

De ce ar trebui atins acest standard?

Trimiteri la obligațiile legale internaționale și europene: Standardele și indicatorii reprezintă obligații legale, la care se face referire în această secțiune. Aceste obligații legale, clasificate în „Compendiul PROMISE cu privire la legi și linii directoare”, se bazează pe prevederi specifice din instrumentele legale internaționale și europene. [Tabelul de la finalul acestui document include o listă a prevederilor și instrumentelor legale care au o relevanță specifică standardului și obligației legale.](#)

Trimiteri la linii directoare: Argumentele specifice ale motivului pentru care un standard ar trebui să fie atins se bazează pe drepturile copilului, așa cum sunt ele prevăzute în legislația regională și internațională, cu atenție pe liniile directoare autoritare oferite de Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului și alte organisme precum Consiliul Europei.

Cercetare și experiență: De asemenea, standardele plasează nevoile copilului în centru, cu un obiectiv general de a asigura o practică eficientă și în interesul copilului pentru toți copiii care sunt victime sau martori ai violenței. Astfel, standardele sunt dezvoltate ținându-se cont de cercetarea în domenii relevante, precum și experiența echipelor multidisciplinare și inter-instituționale a ceea ce s-a demonstrat că funcționează și are un impact pozitiv asupra bunăstării copilului victimă sau martor al violenței și a membrilor familiei fără comportament abuziv.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Indicatorii pot ajuta în a stabili dacă și în ce măsură un serviciu aplică un anumit standard în activitatea sa și sprijină revizuirea politicii și practicii. Indicatorii se bazează pe legislația și liniile directoare internaționale și regionale și pot, precum standardele, să fie adaptați ca să reflecte majoritatea mediilor legale, socio-economice și culturale și de politică.

Majoritatea indicatorilor privesc politicile publice, indicând existența politicii sau procedurilor relevante, cum ar fi parteneriatele inter-instituționale. Indicatorii pot reprezenta, de asemenea, metodologii fizice sau tehnice, cum ar fi existența unei săli pentru interviuri cu legături audio-vizuale către o altă sală din serviciu. Toți acești indicatori necesită informații descriptive despre, spre exemplu, politica, procedurile, protocoalele, metodologiile fizice și tehnice în vigoare.

În foarte puține cazuri se pot folosi indicatori cantitativi pentru a suplimenta indicatorii de politică/procedură, cum ar fi numărul de zile dintre mărturisire sau suspiciunea raportată și interviul judiciar (întârzierea nejustificată). Indicatorii cantitativi necesită o colecție de date specifice cu o valoare numerică.

Este important să se rețină că indicatorii oferă exemple de indicatori și dovezi. Fiecare serviciu ar trebui să investească timp în dezvoltarea unui

set complet de indicatori pentru monitorizarea performanței. Indicatorii și tipurile de dovezi propuse aici pot servi drept ghidare și sursă de inspirație.

De asemenea, este important să se rețină că indicatorii sunt strict legați de operațiuni și de performanța serviciului, și nu oferă informații despre impactul pe termen scurt sau lung și/sau rezultatele finale asupra copiilor care beneficiază de aceste servicii.

Află mai multe

Versiunea completă a liniilor directoare include referiri la instrumente practice, strategii, politici, șabloane sau alte resurse care pot sprijini implementarea standardului.

Standardul 1: Principii cheie și activitățile transversale

Standardul 1 constă în trei principii cheie, care pătrund în practica multidisciplinară și în procesul decizional de la Barnahus.

Principiile sunt operaționalizate prin intermediul activităților transversale care sunt implementate ca părți integrante ale respectivelor funcții principale stabilite în standardele 5-10.

Activitățile transversale sunt facilitate de aranjamentele instituționale și de configurația organizațională, conținute de standardele 2-4.

Principiile cheie și activitățile transversale încorporează prevederile principale ale dreptului internațional, regional și național, inclusiv articolele 3 și 12 ale „Convenției ONU cu privire la drepturile copilului” 29. Acestea sunt cruciale pentru prevenirea retraumatizării, aceasta fiind obiectivul central al modelului Barnahus.

Principii cheie și activitățile transversale acoperite de Standardul 1 se concentrează pe:

- Asigurarea punerii interesului superior al copilului în centrul practicii și procesului decizional (standardul 1.1);
- Asigurarea exercitării dreptului copilului de a fi auzit fără a provoca retraumatizare, inclusiv prin oferirea de informații adecvate în orice moment (standardul 1.2) și;
- Asigurarea desfășurării în timp util a proceselor de protecție, asistență și justiție (standardul 1.3). Protecția copilului este un

---

29 Întregul cadru de standarde contribuie la implementarea articolelor 19 și 6 din CNUDC (dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare). Nediscriminarea (art. 2 CNUDC) este tratată mai jos, la standardul 3, ca aspect integrant al determinării grupului țintă al serviciului.

principiu crucial și o activitate transversală, care este tratată în special în standardele 2 și 10.

Standardul 1.1 Interesul superior al copilului

Care este standardul?

Interesul superior al copilului: Interesul superior al copilului este un considerent primar în toate acțiunile și deciziile ce privesc copilul și familia/îngrijitorii/persoanele de suport fără comportament abuziv.

De ce ar trebui atins acest standard?

Obligații legale internaționale: Interesul superior al copilului (Articolul 3 CNUDC) este un drept, un principiu general și un regulament de procedură. Este relevant pentru implementarea întregii Convenții, inclusiv a dreptului copiilor la protecție împotriva violenței. Articolul 3 al CNUDC le cere actorilor să ia în considerare cu atenție impactul acțiunilor lor asupra copiilor pentru a se asigura că interesul superior al copilului este un considerent de bază. Comitetul pentru Drepturile Copilului (CDC) subliniază că articolul 3 (3) este relevant pentru prestarea tuturor serviciilor și facilităților pentru copii. Serviciile pentru copiii victime și martori ai violenței trebuie, astfel, să se asigure că deciziile cu privire la acțiunea corespunzătoare se bazează pe o evaluare a interesului superior al copilului individual. CDC recunoaște că acest concept al interesului superior al copilului este „complex și că, conținutul său trebuie determinat de la caz la caz” 30.

Prevederi legale europene:

- Să se asigure că interesul superior al copilului este un considerent de bază în îndeplinirea obligațiilor din directive.

---

30 Intervențiile recente cu privire la teoria și practica interesului superior al copilului pot fi găsite în această culegere de eseuri: The best interests of the child – A dialogue between theory and practice (Consiliul European, martie 2016) <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680657e56>

Linii directoare: Comentariul General nr. 13 al CDC subliniază că „dreptul copiilor ca interesul lor superior să fie un considerent de bază în toate aspectele ce îi implică sau îi afectează trebuie respectat, în special atunci când sunt victime ale violenței, precum și în toate măsurile de prevenție”. Comentariul general nr. 14 al CDC pune un accent special pe echipele multidisciplinare în evaluarea și determinarea 31 interesului superior al copilului (CG nr. 14, paragraful 47). Lucrând împreună, o echipă multidisciplinară și inter-instituțională este în măsură să asigure o evaluare cuprinzătoare și să se asigure că interesul superior al copilului este luat în considerare pe parcursul întregului proces. Rutinele și măsurile comune ajută la a se asigura că interesul superior al copilului se află în centrul procesului multidisciplinar și inter-instituțional.

Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010) Cap. 3. D.; Recomandările Consiliului Europei - Servicii sociale în interesul copilului (2011) Cap. 3.A și; Documentul de reflecție al Comisiei Europene propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

- Un cadru/rutină/proces pentru angajarea echipei multidisciplinare și inter-instituționale în evaluarea și determinarea intereselor superioare ale copilului individual este stabilit și implementat sistematic;
- Există o listă (neexhaustivă și neierarhică) a elementelor ce urmează a fi incluse în evaluarea interesului superior al copilului cu scopul de a asigura exercitarea deplină și efectivă a drepturilor copilului, așa cum este stabilit în lege și în liniile directoare, și această listă va fi utilizată sistematic de către echipa Barnahus;

---

³¹ Evaluarea se referă la evaluarea și echilibrarea tuturor elementelor necesare pentru luarea unei decizii într-o situație specifică. Determinare se referă la procesul formal creat să determine interesul superior al copilului pe baza evaluării intereselor superioare (CG CDC nr. 14, paragraful 47).

- Personalul cunoaște clar rolurile și responsabilitățile sale în evaluarea și determinarea intereselor superioare ale copilului individual;
- Personalul este conștient de și a fost instruit cu privire la modul în care să aplice procedurile și instrumentele în acest scop, cum ar fi, spre exemplu, liste de verificare, protocoale și procese, pentru a evalua și determina interesul superior al fiecărui copil;
- Evaluările interesului superior iau în considerare punctele de vedere și identitatea copilului, păstrarea mediului familial și menținerea relațiilor, îngrijirea, protecția și siguranța copilului, situația de vulnerabilitate, dreptul la sănătate, educație și ca respectivele elemente să fie echilibrate ³²; Determinarea interesului superior se face de către profesionistul(știi) calificați fără întârzieri nejustificate. Se bazează pe fapte stabilite și transmise de către copil și îngrijitorul(ii) fără comportament abuziv.

Exemple de instrumente pentru asigurarea luării în considerare consecvente și sistematice a interesului superior al copilului

Rutine și proceduri: Rutinele și procedurile clare sunt o piatră de temelie pentru a se asigura că interesele superioare sunt un considerent de bază în deziile și intervențiile din cadrul instituției Barnahus și că există o luare în considerare sistematică a interesului superior al copilului în fiecare caz. Spre exemplu, există proceduri clare și o agendă permanentă pentru întâlnirile regulate relevante de planificare și de consultare comună pentru evaluarea și determinarea interesului superior al copilului.

---

³² În Comentariul general nr. 14, Comitetul identifică anumite situații în care este imperativ să se echilibreze elementele, inclusiv acolo unde diferitele elemente care sunt luate în considerare într-un caz intră în conflict (spre exemplu, păstrarea mediului familial versus protejarea copilului împotriva riscului de violență din partea părinților).

Acordul de cooperare: Acordul de cooperare, discutat ulterior în cadrul standardului 2, prevede clar angajamentele agențiilor respective, inclusiv rolurile și responsabilitățile. Acesta s-a dovedit a fi crucial pentru a se asigura că angajamentul agențiilor și serviciile oferite devin mai puțin sensibile la schimbările de personal și resurse (care pot avea un impact negativ asupra continuității și consecvenței în evaluarea și determinarea interesului superior al copilului).

Liste de verificare: Modelul Barnahus folosește liste de verificare pentru a se asigura că interesele superioare sunt un considerent de bază în deciziile și intervențiile din cadrul instituției Barnahus care privesc victimele copii, precum și pentru evaluarea și determinarea interesului superior al copilului.

Evaluare: Instituția Barnahus desfășoară o evaluare periodică a procesului operațional și al mediului din instituția Barnahus din perspectiva copilului. Aceasta ajută la a se asigura că procesul general și mediul înconjurător sunt receptive la nevoile copilului și sensibile la elementele care sunt fundamentale pentru luarea în considerare echitabilă a interesului superior al copilului, în general și în cazurile particulare.

Întâlniri de monitorizare: Instituția Barnahus organizează o întâlnire cu copilul și îngrijitorii în cel mult o săptămână de la interviul judiciar de la instituția Barnahus. Acest lucru oferă șansa de a le cere copilului și părinților feedback cu privire la experiența pe care au avut-o la instituția Barnahus. Se organizează și interviuri telefonice cu persoana care a însoțit copilul la instituția Barnahus, care poate oferi feedback cu privire la experiența copilului în timpul vizitei de aici.

Exemple de la instituția Barnahus Linköping din Suedia

Un cadru pentru evaluarea și determinarea interesului superior al copilului:

Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) a oferit o îndrumare autorizată privind modul în care evaluarea și determinarea interesului superior al copilului ar trebui să fie și ce elemente ar trebui luate în considerare în Comentariul său general nr. 14 (2013) cu privire la dreptul copilului de a avea interesul său superior considerat ca ingredient de bază (art 3, paragraful 1).

CDC declară că „evaluarea interesului superior al copilului este o activitate unică care ar trebui să fie întreprinsă în fiecare caz individual, în lumina circumstanțelor specifice fiecărui copil...” inclusiv „caracteristicile individuale ale copilului sau copiilor în cauză, cum ar fi, inter alia, vârsta, sexul, nivelul de maturitate, experiența, apartenența la un grup minoritar, prezența unei dizabilități fizică, senzoriale sau intelectuale, precum și contextul social și cultural în care se găsește(ște) copiii(lul), cum ar fi prezența sau absența părinților, dacă aceștia trăiesc cu copilul, calitatea relațiilor dintre copil și familia sa sau îngrijitorii săi, mediul înconjurător din punct de vedere al siguranței, existența unor mijloace alternative de calitate disponibile pentru familie, familia extinsă etc.

Conform CDC, determinarea interesului superior al copilului începe cu o evaluare a circumstanțelor specifice care îl fac pe copil unic. Acest proces poate fi susținut prin alcătuirea „unei liste neexhaustive și neierarhice de elemente, care ar putea fi incluse în evaluarea unui interes superior”, care ar fi relevantă contextului Barnahus.

CDC recomandă ca lista să ofere o îndrumare concretă, dar să fie suficient de flexibilă pentru a permite luarea în considerare a altor factori care pot fi relevanți pentru un copil, în mod individual. CDC subliniază că „elementele care sunt contrare drepturilor prevăzute în Convenție sau care ar avea un efect contrar drepturilor din Convenție, nu pot fi

considerate valide pentru a evalua ce este cel mai bine pentru copil sau copii”.

CDC consideră că elementele de mai jos ar trebui luate în considerare în momentul evaluării și determinării interesului superior al copilului. Elementele trebuie echilibrate cu atenție. Pentru o discuție detaliată a fiecăruia dintre aceste elemente, consultați Comentariul general no. 14, paragraful 52 ff.

- Punctul de vedere al copilului
- Identitatea copilului
- Protejarea mediului familial și menținerea relațiilor
- Îngrijirea, protecția și siguranța copilului
- Situația vulnerabilității
- Dreptul copilului la sănătate
- Dreptul copilului la educație

Standardul 1.2 Dreptul de a fi auzit și de a fi informat

Care este standardul?

Dreptul de a fi auzit și de a fi informat Drepturile copiilor de a-și exprima părerile și de a primi informații sunt respectate și exercitate.

De ce ar trebui atins acest standard?

Obligații legale internaționale: Dreptul copiilor la participare este unul dintre principiile generale ale Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului (CNUDC). Articolul 12(2) stipulează că copilului ar trebui să i se ofere în special șansa de a fi auzit în cadrul oricărei proceduri judiciare și administrative care afectează copilul.

Prevederi legale europene:

- Acordarea atenției cuvenite punctelor de vedere ale copilului
- Furnizarea de informații
- Dreptul la interpretare și traducere
- Posibilitatea de a solicita ca victima copil să fie auzit prin utilizarea tehnologiilor de comunicare adecvate

Linii directoare: Comitetul pentru Drepturile Copilului (CDC) subliniază faptul că „vârsta nu ar trebui să fie o barieră în calea participării depline în cadrul actului de justiție”. Drepturile copilului, victimă a violenței, de a fi auzit este stipulat la articolul 19 al CNUDC și a fost reafirmat și clarificat de mai multe ori de către CDC (de ex. Comentariul general nr. 13 al CDC). CDC a îndemnat statele să „se asigure că punctele de vedere, nevoile și preocupările copiilor victime, care au suferit un abuz sexual sau alte infracțiuni violente, vor fi prezentate și luate în considerare în procedurile în care este afectat interesul lor personal”. Procedând astfel, statele „trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că dreptul de a fi auzit este exercitat, asigurând întreaga protecție copilului” (Comentariul general nr. 12 al CDC). Spre exemplu, ar trebui să se implementeze măsuri pentru a evita retraumatizarea, cum ar fi evitarea repetării mărturiilor și utilizarea interviurilor filmate (Zilele Discuțiilor Generale cu privire la dreptul copilului de a fi auzit).

Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010) Cap. IV.D.3; Recomandările Consiliului Europei - Servicii sociale în interesul copilului (2011) Cap. 3. B și; Documentul de reflecție al Comisiei Europene propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului, inclusiv principiul 1.

Cercetare și experiență: Dreptul de a fi informat și dreptul de a fi auzit sunt aspecte fundamentale ale procesului multidisciplinar și inter-instituțional. Ascultarea sistematică a punctului de vedere al copilului va

oferi o înțelegere mai profundă a dorințelor și nevoilor acestuia și va facilita determinarea interesului superior al copilului, precum și acțiunea adecvată și de durată, inclusiv, spre exemplu, tratamentul și terapia. Accesul la informații adecvate este o cerință obligatorie pentru o participare relevantă. De asemenea, îi va acorda putere copilului și îl va ajuta să obțină controlul asupra situației.

Copii pot oferi un feedback neprețuit, care va face mediul înconjurător, procesul și intervențiile oferite în serviciu receptiv și adecvate nevoilor și dorințelor copilului, dacă acestea sunt oferite cu șansa de a-și spune părerea despre experiența lor în cadrul serviciului.

Într-un studiu recent desfășurat de Fundamental Rights Agency (Agenția Drepturilor Fundamentale), bazat pe interviuri cu 392 de copii din 9 state membre UE, copiii subliniază dreptul de a fi ascultați cu înțelegere și respect, subliniind nevoia de linii directoare practice și clare, precum și de instruirea tuturor profesioniștilor care intră în contact cu copiii.³³

„E atât de bine să fii ascultat și asta va face diferența” —o fată de 16 ani, victimă a abuzului sexual

„Abia am obținut (orice) informații despre aceasta, pentru că asistenții mei maternali nu-mi spun nimic” —fată de 15 ani, victimă a abuzului sexual 34

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

- Personalul este instruit cu privire la cum să comunice, să asculte și să împărtășească informații copiilor, adaptat la vârsta și nivelul de dezvoltare al acestora;
- Interviurile judiciare sunt desfășurate astfel încât să ajute copilul să-și exercite dreptul de a fi audiat în procedurile judiciare (consultați și Standardul 6 despre interviurile judiciare);
- Copiii și părinții/îngrijitorii lor fără comportament abuziv pot influența momentul, locul și cadrul intervențiilor precum tratamentul și terapia.
- Copiilor li se dă șansa de a oferi feedback cu privire la experiența lor în cadrul serviciului;
- Informațiile sunt puse, în mod curent și sistematic, la dispoziția copiilor și îngrijitorilor lor, adaptate la vârsta și nivelul de dezvoltare al copilului.
- Copiii și îngrijitorii primesc informațiile într-un limbaj pe care îl pot înțelege;
- Se fac eforturi speciale pentru a se asigura că copiii cu nevoi speciale sau cu dizabilități au aceleași șanse de a primi informații și de a fi ascultați.

---

³³Justiția în interesul copilului: Perspectivele și experiențele copiilor implicați în proceduri judiciare ca victime, martori sau părți în 9 state membre UE (EU Fundamental Rights Agency, Februarie 2017) <http://fra.europa.eu/en/press-release/2017/child-friendly-justice-childs-perspective>

³⁴Citate din: Justiția în interesul copilului: Perspectivele și experiențele copiilor implicați în proceduri judiciare ca victime, martori sau părți în 9 state membre UE (EU Fundamental Rights Agency, Februarie 2017) <http://fra.europa.eu/en/press-release/2017/child-friendly-justice-childs-perspective>

Standardul 1.3 Evitarea întârzierii nejustificate

Care este standardul?

Evitarea întârzierii nejustificate Se iau măsuri pentru evitarea întârzierii nejustificate, asigurându-se că interviurile judiciare, evaluările gradului de protecție a copilului și examinarea medicală și a sănătății mintale au loc într-o perioadă de timp dată și că copiii beneficiază de informații în timp util.

De ce ar trebui atins acest standard?

Prevederi legale europene:

- Nu trebuie să existe niciun fel de întârziere nejustificată între raportarea faptelor și interviuri.
- Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv.
- Furnizarea de informații.
- Oferirea asistenței și sprijinului.

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) declară că un ajutor eficient necesită ca acțiunile, odată ce au fost decise printr-un proces participativ, nu trebuie să fie supus unei întârzieri nejustificate (Comentariul general no. 13 al CDC). Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010), Cap. IV.D.4.

Cercetare și experiență: Evitarea întârzierii nejustificate este un principiu fundamental al protecției copilului și al anchetelor penale și procedurilor în interesul copilului. O colaborare inter-instituțională eficientă se bazează și pe evitarea întârzierii nejustificate, astfel încât fiecare dintre agenții să poate să-și desfășoarele respective atribuții în timp util. Aceasta are un impact pozitiv asupra bunăstării copilului și poate îmbunătăți rezultatele anchetei penale și a procesului judiciar. Spre exemplu, evitarea întârzierii nejustificate între momentul raportării și interviul judiciar poate face mai

ușor pentru copil să-și spună povestea și să-și aducă aminte detaliile, îmbunătățind astfel calitatea și valoarea mărturiei copilului. Aceasta poate reduce și riscul ca acesta să fie expus la presiunea de a își retrage declarațiile. De asemenea, acest lucru ar permite o evaluare timpurie a potențialelor nevoi de protecție, fără să contamineze valoarea probatorie a declarației copilului. La rândul său, aceasta asigură lipsa oricăror întârzieri în protejarea copilului împotriva unei expuneri ulterioare la violență. O examinare medicală făcută în timp util poate ajuta la recunoașterea și documentarea urmelor fizice ale violenței, care să ajute la ghidarea atât a proceselor de tratament, cât și a procedurilor judiciare. De asemenea, serviciile terapeutice ar putea începe mai devreme.

„Nu voiam decât să se termine totul. Dar dura o eternitate și primeam din ce în ce mai multe vizite în care mi se spunea că va dura chiar mai mult... Voiam să se termine pentru mine și să-mi reiau viața normală. Dar a durat luni și luni până când aceasta s-a întâmplat cu adevărat.” — fată de 12 ani, victimă a abuzului sexual 35

35 Citat din: Justiția în interesul copilului: Perspectivele și experiențele copiilor implicați în proceduri judiciare ca victime, martori sau părți în 9 state membre UE (EU Fundamental Rights Agency, Februarie 2017) <http://fra.europa.eu/en/press-release/2017/child-friendly-justice-childs-perspective>

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

- Datele sunt colectate pentru monitorizarea limitelor de timp în cazurile individuale și pentru monitorizarea performanței generale în evitarea întârzierii nejustificate;
- Consultații comune pentru pregătirea pentru interviul judiciar sunt organizate cât mai devreme posibil pentru a evita întârzierea interviului;
- Procurorul care conduce ancheta preliminară, observă interviul judiciar dintr-o cameră alăturată, astfel încât să nu existe nicio întârziere în accesarea informațiilor relevante;
- Asistentul(ții) social(i) observă interviul judiciar dintr-o cameră alăturată, astfel încât acțiunea de a îndeplini nevoile copilului și de a îl proteja pot fi întreprinse fără întârziere;
- Personalul Barnahus este disponibil în timpul interviului juridic pentru a putea oferi intervenții imediat în caz de criză, dacă este necesar;
- O întâlnire comună de monitorizare are loc imediat după interviul judiciar pentru a se asigura că tuturor le sunt clari pașii următori, rolurile și responsabilitățile;
- Listele de verificare sunt utilizate în timpul întâlnirilor dintre instituții, înainte și după interviul judiciar, pentru a fi siguri că nimic nu a fost omis și că se va întreprinde acțiunea adecvată și corespunzătoare;
- O evaluare a nevoii pentru o examinare medicală este desfășurată fără întârziere. Dacă examinarea medicală este necesară, aceasta are loc, în mod ideal, în aceeași zi cu interviul judiciar la sediul instituției Barnahus.
- O evaluare a nevoii pentru o examinare medicală este desfășurată fără întârziere.

Indicatorii cantitativi

- Timpul scurs între mărturisire sau suspiciunea raportată și inițierea evaluării protecției copilului;
- Timpul scurs între mărturisire sau suspiciunea raportată și prima întâlnire de planificare inter-instituțională;
- Timpul scurs între întâlnirea de planificare inter- instituțională și interviul judiciar;
- Timpul scurs între mărturisire sau suspiciunea raportată și interviul judiciar;
- Timpul scurs între mărturisire sau suspiciunea raportată și evaluarea sănătății mintale;
- Timpul scurs între mărturisire sau suspiciunea raportată și examinarea medicală;
- Timpul scurs între mărturisire sau suspiciunea raportată și intervenția medicală/privind sănătatea mintală pentru copil și pentru membrii familiei/îngrijitorii/persoanele de suport fără un comportament abuziv;
- Timpul scurs între inițierea anchetei penale preliminare și decizia de acționare în justiție;
- Timpul scurs între inițierea anchetei penale preliminare și proces;

Standardul 2: Colaborarea multidisciplinară și inter-instituțională în modelul Barnahus

Care este standardul?

2.1. Statutul formal: Modelul Barnahus este integrat în serviciile sociale sau de protecție a copilului naționale sau locale, forțele de ordine/sistemul judiciar sau în sistemul național de sănătate. Instituția Barnahus poate opera ca un serviciu independent, dacă se bucură de un rol statutar, recunoscut de către autoritățile naționale sau locale, inclusiv de un mandat formal pentru a colabora cu instituțiile publice relevante.

2.2. Organizarea colaborării multidisciplinare și inter instituționale în modelul Barnahus: Colaborarea este structurată și transparentă, incluzând roluri, mandate, mecanisme de coordonare, buget, măsuri pentru monitorizare și evaluare clare, ceea ce contribuie la procese eficiente care asigură continuitate și stabilitate.

2.3. Procesul și practica colaborării multidisciplinare și inter instituționale în modelul Barnahus: Intervenția multidisciplinară/inter-instituțională începe cu raportul inițial și este ghidată de un proces pentru intervenții colaborative pe parcursul continuității cazului.

De ce ar trebui atins acest standard?

Prevederi legale europene:

Multidisciplinaritate/coordonare/cooperare

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) promovează proceduri eficiente, inclusiv coordonarea inter-sectorială, mandatată de protocoale și memorandumuri de înțelegere, după cum este necesar (Comentariul general nr. 13 al CDC). Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010) Cap.

IV.5; Recomandările Consiliului Europei Serviciile sociale în interesul copilului (2011) Cap. V.E și; Documentul de reflecție al Comisiei Europene propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului.

Cercetare și experiență: O structură organizată, cu roluri, mandate, mecanisme de coordonare, buget, măsuri pentru monitorizare și evaluare clar stabilite, contribuie la existența unor echipe inter instituționale eficiente și care colaborează bine, unui respect reciproc și unui simț comun al responsabilității. Acordurile formale ce acoperă astfel de elemente cheie asigură continuitate și angajament din partea conducerii respectivelor agenții. În Danemarca, legislația reglementează caracteristicile modelului Barnahus, inclusiv rolurile și responsabilitățile personalului, sediul, finanțarea, formele de colaborare și colectarea datelor. Susținerea unui membru permanent al personalului desemnat să coordoneze operațiunile și intervențiile echipei inter instituționale poate ajuta la asigurarea unui proces lin și a continuității. Coordonatorul îi poate supraveghea pe membrii echipei, poate urmări ulterior respectivul lor responsabilități și poate detecta din timp problemele procesului multidisciplinar și inter instituțional. În plus, coordonatorul poate juca un rol important în planificarea și menținerea rutinelor și procedurilor.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Statutul formal

- Modelul Barnahus este recunoscut și reglementat de către sistemul de protecție socială sau a copilului, la nivel național sau local, forțele de ordine/sistemul judiciar sau de către sistemul național de sănătate prin intermediul unui acord legal sau formal.
- Instituția Barnahus are un mandat formal din partea autorităților competente pentru a coordona colaborarea inter instituțională și pentru a presta servicii multidisciplinare.

Acordurile formale fundamentale între agenții

- Un acord formal fundamental între agenții, semnat de reprezentanții autorizați, angajează respectivele agenții la o colaborare multidisciplinară și inter instituțională și la prestarea serviciilor în cadrul instituției Barnahus;
- Acordul formal fundamental acoperă elemente precum scopul, obiectivele, angajamentele, rolurile și responsabilitățile, organizarea, finanțele, confidențialitatea, perioada de timp și gestionarea conflictelor;
- Acordul formal fundamental asigură faptul că toate agențiile contribuie în mod egal, astfel încât colaborarea abordează interesul superior al copilului din toate unghiurile, inclusiv din punctul de vedere al sănătății, protecției copilului, legal și al sănătății mintale;
- Acordul formal fundamental este revizuit și actualizat periodic pentru a reflecta modificările legislative și procedurile și structurile respective ale agențiilor;
- Un comitet de conducere, incluzând reprezentanți ai diferitelor agenții, supraveghează și coordonează implementarea acordului formal fundamental;
- Personalul știe despre acest acord formal fundamental și a fost instruit cu privire la aplicarea acestuia.

Coordonare

- Unul sau mai mulți membri ai personalului este împuternicit să acționeze drept coordonatorul Barnahus al colaborării între agenții.
- Rolul coordonatorului este definit în mod clar într-o fișă a postului;
- Un grup de legătură inter-agenții Barnahus se întâlnește în mod regulat pentru a discuta aspectele practice legate de colaborarea zilnică între agenții, inclusiv rutinele și protocoalele, în cadrul instituției Barnahus.

Buget

- Agențiile participante se angajează, printr-un acord formal, să contribuie la bugetul care acoperă costurile de funcționare ale instituției și personalului Barnahus.

Protejarea copilului și alte politici interne

- Serviciul a implementat o „Politică de protecție a copilului” și un mecanism de raportare, alinate la legislația națională și care acoperă cele patru standarde internaționale privind protecția copilului: strategie, oameni, proceduri și responsabilizare.
- Personalul este sprijinit și ghidat de către politicile interne cheie, cum ar fi politica și procedurile pentru protecția copilului, codul de conduită al personalului, o politică pentru denunțare, procedurile privind siguranța și de un protocol de urgență.

Reglementarea, stabilirea și utilizarea modelului Barnahus în țările nordice ³⁶

Danemarca

În Danemarca, a fost adoptată o lege care face obligatorie stabilirea și utilizarea modelului Barnahus la nivel național înainte de înființarea instituției Barnahus:

„Consiliile municipale din regiune vor înființa o casă a copilului în fiecare regiune pentru a examina circumstanțele unui copil sau ale unui tânăr, dacă respectivul copil sau tânăr a fost expus la abuz asau în cazul în care există un astfel de abuz este suspectat.

(2) Ministerul Afacerilor Sociale și de Interior poate stabili regulile ce guvernează organizarea, operarea, finanțarea, îndatoririle, etc. ale caselor copilului”.³⁷

În plus, Ordinul danez cu privire la instituția Barnahus reglementează operarea și caracteristicile cheie ale instituției (consultați rezumatul ordinului, de mai jos). Există și standarde de calitate, emise de Consiliul Național al Serviciilor Sociale.

³⁶ Acest rezumat se bazează pe: Bakketeig, Elisiv (2016). Modelul Barnahus în țările nordice. Lucrare prezentată la Conferința regională PROMISE și în cadrul vizitei de studiu, Linköping 28-29 noiembrie 2016. Pe baza Johansson, Susanna, Kari Stefansen, Anna Kaldal & Elisiv Bakketeig (in press, 2017): Implementing the Nordic Barnahus model: Characteristics and local adaptations. In Johansson, S., Stefansen, K., Kaldal, A. & Bakketeig, E. (red.). Collaborating against child abuse: Exploring the Nordic Barnahus Model.) Londra: Palgrave. Landberg, Åsa and Svedin, Carl Göran (2013). Inuti a Barnahus: A Quality Review of 23 Swedish Barnahus, Stockholm: Rädde Barnen. Informații primite de la Agenția Guvernamentală pentru Protecția Copilului din Islanda (februarie 2016).

³⁷ Consolidation Act on Social Services, §50 a.–(1), <http://english.sim.dk/media/14900/consolidation-act-on-social-services.pdf>

Islanda

Modelul Barnahus din Islanda a fost instituit fără reglementări formale, pe baza unui acord informal dintre agențiile participante. În prezent, Agenția Guvernamentală pentru Protecția Copilului (Barnaverndarstofa) este împuternicită să „opereze centre speciale de servicii având ca obiectiv promovarea colaborării interdisciplinare și consolidarea coordonării agențiilor în gestionarea cazurilor de protecția copilului”³⁸

În plus, legea privind procedura penală (nr. 88/2008) prevede că interogarea copilului victimă cu vârsta de până la 15 ani se va desfășura sub auspiciile unui judecător „într-un spațiu creat special în acest scop”³⁹ și cu susținerea unei persoane instruite în mod special⁴⁰. Prevederile legii procedurilor penale sunt înțelese, în general, de către judecători ca însemnând că el/ea este mandatat să intervieveze copiii cu vârsta sub 15 ani în instituția Barnahus.

Norvegia

Instituțiile Barnahus din Norvegia au fost constituite inițial fără un cadru de reglementare formal. În prezent, Legea procedurii penale și reglementările privind interviurile de investigație facilitate obligă poliția și procuratura să folosească modelul Barnahus.⁴¹

³⁸ Legea protecției copilului, art 7, https://eng.velferdarraduneyti.is/media/acrobat-enskar_sidur/Child-Protection-Act-as-amended-2015.pdf

³⁹ Legea privind procedura penală (no.88/2008), art 9

⁴⁰ Straffeprosessloven (Criminal Procedure Act), 239, 239 a-f., <http://www.lovdatab.no/>

⁴¹ Delredovisning av regeringsuppdrag avseende gemensamma nationella riktlinjer kring barn som misstänks vara utsatta för brott och kriterier för landets Barnahus (Rikspolisstyrelsen, Sweden, 2009)

Suedia

Instituțiile Barnahus din Suedia au fost constituite fără un cadru de reglementare formal. În prezent, nu există nicio lege care să asigure obligativitatea folosirii modelului Barnahus. Cu toate acestea, Agenția Națională de Poliție, împreună cu Procuratura, Consiliul Național de Medicină Legală și cu Consiliul Național pentru Sănătate și Bunăstare, a emis linii directoare și standarde naționale care trebuie respectate pentru ca operațiunile de cooperare în spații comune, să poată fi numite un model Barnahus:

„Obiectivul unor astfel de operațiuni de cooperare este să se asigure că copiii care sunt suspectați de a fi fost expuși unei infracțiuni vor beneficia de protecție legală, tratament și sprijin adecvat și, dacă este necesar, de intervenție imediată în caz de criză și de intervenții terapeutice. De-a lungul procesului, accentul va fi pe interesul superior al copilului. Copilul va fi informat cu privire la toate chestiunile care îl sau o afectează și va avea ocazia să își exprime părerea în măsura și în modul permis de nivelul său de maturitate. Anchetele care sunt desfășurate în paralel de către sistemul juridic și de serviciile sociale vor fi începute prompt și se vor desfășura cât de repede este permis de atenția acordată copilului și de complexitatea situației. Ancheta preliminară va fi finalizată și se va lua o decizie cu privire la stabilirea modificărilor cât de repede posibil. Anchetele se supun termenelor limită statutare pentru finalizare”.⁴²

Detaliile colaborării inter-agenții din cadrul modelului Barnahus sunt, în mare parte, reglementate de acorduri încheiate între agenții (vezi exemplul de la Barnahus Linköping).

---

⁴² <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

Standardul 3: Grupul țintă incluziv

Care este standardul?

3.1 Definiția incluzivă/generală a grupului țintă: Grupul țintă Barnahus include toți copiii care sunt victime și/sau martori ai unei infracțiuni, implicând toate formele de violență 43. Membrii familiei/îngrijitorii care nu au avut un comportament abuziv sunt incluși ca grup țintă secundar.

3.2 Nediscriminarea: S-au depus eforturi speciale pentru a ajunge la toți copiii victime și martori, indiferent de forma violenței.

De ce ar trebui atins acest standard?

Obligațiile legale internaționale și regionale: Nediscriminarea este un principiu fundamental al Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului (articolul 2 al CNUDC) și este esențial implementării articolului 19 al CNUDC cu privire la dreptul copilului de a fi scutit de violență.

Prevederi legale europene:

- Nediscriminarea
- Prevederile privind identificarea victimelor, inclusiv prevederile specifice identificând copilul ca victimă a unei infracțiuni, cum ar fi prevederile privind aprecierea vârstei, membrii familiei

Linii directoare: Comitetul pentru Drepturile Copilului (CDC) subliniază că statele semnatare vor lua măsurile necesare pentru a asigura fiecărui copil dreptul la protecție împotriva tuturor formelor de violență „fără vreun fel de discriminare, indiferent de rasa, culoarea, sexul, limba, religia opiniile politice sau de alt fel, naționalitate, origine etnică sau socială, proprietate, dizabilitate, naștere sau alt statut al copilului sau al părintelui

---

43Violența este definită aici conform Articolului 19 al CNUDC și conform Comentariului general nr. 13 al CDC: „toate formele de violență fizică și mentală, vătămare și abuz, neglijare sau tratament neglijent sau exploatare, inclusiv abuz sexual”.

sau al tutorelui legal”. În plus, statele semnatare trebuie să facă eforturi proactive pentru a se asigura că, copiii care sunt în potențiale situații vulnerabile beneficiază de dreptul la protecție în mod egal ca toți ceilalți copii (Comentariu general no. 13 al CDC). Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010) Cap. III.D și Recomandările Consiliului Europei privind serviciile sociale în interesul copilului (2011) Cap.V.B

Cercetare și experiență: Modelul Barnahus poate juca un rol important în implementarea obligațiilor părților statului, prin includerea unui grup țintă larg, în misiunea sa și prin asigurarea accesului și serviciilor egale tuturor copiilor care sunt trimiși către serviciu.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Definirea grupului țintă

- Grupurile țintă sunt definite în declarația de principii/acordul fundamental formal al instituției Barnahus;
- Grupurile țintă îi includ pe toți copiii care sunt victime sau martori ai oricăror forme de violență, incluzând dar fără a se limita la abuzul fizic și mental, violența domestică, abuzul și exploatarea sexuală, exploatarea comercială, traficul, mutilarea genitală și crima de onoare 44.

---

44 Acolo unde grupul țintă este definit în legislație sau în liniile directoare naționale, cum este de exemplu în Danemarca și Suedia, accesul ar trebui să fie garantat cel puțin pentru grupurile acoperite de lege. Toate serviciile ar trebui să se străduiască să cuprindă un grup țintă vast, care să includă toate formele de violență. Cu toate acestea, multe servicii au început cu un grup mai restrâns, acoperind, spre exemplu, doar abuzul sexual și exploatarea sexuală, și au trecut lent către acoperirea și altor forme de violență.

Nediscriminarea

- Toți copiii 45 care sunt trimiși către instituția Barnahus, primesc un răspuns multidisciplinar și inter instituțional. Evaluarea protecției copilului, ancheta penală, examinarea sănătății mentale și fizice, intervenția de urgență 46 și monitorizarea sunt planificate și desfășurate în strânsa cooperare a respectivelor agenții, în toate cazurile.
- Serviciile sunt accesibile copiilor, indiferent de locul în care trăiesc. Resursele mobile și camerele locale de audiere sunt folosite după cum este nevoie, în special pentru ancheta inițială, intervenția continuă în caz de criză și tratament sau urmărire;
- Instituția Barnahus este pusă la dispoziția și accesibilă copiilor cu nevoi speciale și dizabilități, asigurându-se că ei primesc aceeași cantitate de informații, îndrumare și oportunități pentru a își exprima punctele de vedere și pentru a mărturisi, în cadrul interviurilor;
- Interpretarea este oferită copiilor și îngrijitorilor care nu au avut un comportament abuziv, atunci când este necesar, asigurându-se că ei primesc aceeași cantitate de informații, îndrumare și oportunități pentru a își exprima punctele de vedere și pentru a mărturisi, în cadrul interviurilor;

---

45 Posibilele motive de discriminare includ, dar nu se limitează la, naționalitate sau etnie, rasă, limbă, religie, sex, orientare sexuală, statut socio-economic, dizabilitate și statut de refugiat. Eforturi sociale s-ar putea să fie necesare pentru a ajunge mai ales la copii care sunt vulnerabili.

46 Unele forme de intervenții de urgență, cum ar fi îngrijirea medicală de urgență, pot să nu facă parte din serviciile livrate de instituția Barnahus.

Standardul 4: Mediul receptiv la nevoile copilului 47

Care este standardul?

4.1 Locul și accesibilitatea: Sediul Barnahus este situat, de preferat, într-o clădire separată, amplasată într-un mediu familiar copiilor, cum ar fi o zonă rezidențială. Sediul ar trebui să fie accesibil prin intermediul transportului public. Acesta este accesibil inclusiv copiilor cu dizabilități și/sau nevoi speciale.

4.2 Mediul interior: Mobilierul și materialele vor fi receptiv la nevoile copilului și familiei și vor fi adecvate vârstei, în special în sălile de așteptare. Spațiul va fi sigur, din punct de vedere fizic, pentru copiii de toate vârstele și nivelurile de dezvoltare, inclusiv pentru copiii cu dizabilități și/sau nevoi speciale.

4.3 Confidențialitatea: Există zone separate, izolate fonic și discrete disponibile pentru a se asigura confidențialitatea.

4.4 Prevenirea contactului cu agresorul suspectat: Instituția Barnahus este configurată astfel încât contactul dintre victimă și presupusul agresor să fie evitat în orice moment.

4.5 Camerele de interviu: Instituția Barnahus asigură observarea în direct a interviurilor într-o altă cameră decât cea în care are loc interviul, pentru echipa inter instituțională 48.

---

47 Receptiv la nevoile copilului înseamnă aici concentrat pe, adaptat și sensibil la nevoile specifice ale copiilor.

48 Familia/părinții/îngrijitorii nu au voie să urmărească interviuarea copilului.

De ce ar trebui atins acest standard?

Prevederi legale europene:

- Interviurile au loc în spații desemnate și adaptate în acest scop.
- Dreptul de a evita contactul dintre victimă și agresor.

Linii directoare: Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010) Cap. IV.D.5 și Recomandările Consiliului Europei privind serviciile sociale în interesul copilului (2011) Cap.IV.B.

Cercetare și experiență: Amplasarea și configurația clădirii sunt cruciale pentru asigurarea accesului la serviciu al tuturor copiilor și pentru asigurarea intimității și siguranței copilului. Oferirea unui mediu sigur, neutru și receptiv la nevoile copilului este esențială pentru reducerea anxietății și prevenirea retraumatizării. Un mediu receptiv la nevoile copilului îi permite mai bine acestuia să mărturisească, ceea ce este fundamental pentru a garanta siguranța și protecția copilului, pentru a determina nevoia de recuperare fizică și mintală și de a asigura o anchetă penală și un proces judiciar de succes.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Amplasarea și accesibilitatea

- Instituția Barnahus este amplasată într-o zonă receptivă la nevoile copilului, cum ar fi, spre exemplu, o zonă rezidențială, sau într-un loc strategic (ex. în vecinătatea unui spital);
- Transportul public trebuie să fie la o distanță ce poate fi parcursă pe jos, față de instituția Barnahus.
- Instituția Barnahus este echipată cu o rampă și un lift cu platformă.

Merdiul interior

- Copilul este întâmpinat de un membru prietenos al personalului și i se oferă ceva de băut;
- Conținutul, cum ar fi jucării, reviste și cărți, și mobilierul din zona de așteptare îndeplinește atât nevoile copiilor mai mici și mai mari, cât și cele ale copiilor cu nevoi speciale sau dizabilități;
- Interiorul a fost proiectat conform liniilor directe privind bunele practici pentru a păstra accesibilitatea; spre exemplu, dacă există doar un etaj sau lifturi, coridoarele sunt ținute deschise și toaletele sunt accesibile;
- Inspectarea sediului, din punct de vedere al siguranței, are loc în mod regulat.

Confidențialitatea

- Sunt disponibile săli de așteptare separate, în cazul în care este nevoie să se protejeze intimitatea sau siguranța copilului sau dacă este solicitat astfel de către forțele de ordine, din motive criminalistice;
- Camerele sunt izolate fonic;
- Locul și amplasarea indicatoarelor sunt discrete.

Prevenirea contactului cu agresorul suspectat ⁴⁹

- Agresorii suspectați sunt intervievați și li se oferă servicii în altă locație;
- Dacă presupusul agresor are acces la servicii în aceeași clădire;
- Există intrări și zone diferite pentru copii și membrii familiei/îngrijitorii care nu au avut un comportament abuziv și presupușii agresorii.
- Programările cu copii și presupușii agresori sunt programate astfel încât să se evite contactul.

Camera de interviu

- Camera de interviu și cea de observație sunt separate, dar conectate prin intermediul sistemelor intercom audio-video;
- Interviurile sunt observate pe un ecran, într-o sală de observație alăturată;
- Sala este confortabilă și receptivă la nevoile copilului. Este mobilată și decorată pentru a evita distragerea atenției;
- Camera video este instalată astfel încât să poată urmări copilul și să capteze mișcările mâinilor, în cazul în care copilul desenează sau arată ceva.

---

⁴⁹ În anumite cazuri, se pot organiza la sediu ședințele terapeutice care îl includ pe agresor și pe copil, dacă acest lucru este considerat a fi în interesul superior al copilului. Siguranța și bunăstarea copilului sunt considerentele principale. În cazurile de violență sexuală și în cazurile grave implicând alte forme de violență, agresorului nu ar trebui niciodată să i se permită să intre în sediul Barnahus.

Standardul 5: Managementul de caz inter-instituțional 50

Care este standardul?

5.1. Procedurile și rutinele formale: Examinarea și planificarea cazurilor inter-agenții este parte integrantă a activității echipei Barnahus și a agențiilor respective din Barnahus și este formalizată prin proceduri și procese convenite de comun acord.

5.2 Planificarea și revizuirea continuă a cazurilor: Reuniunile de examinare și de planificare a cazurilor, ce implică departamentele relevante din echipa inter-agenții, se desfășoară în mod regulat în cadrul instituției Barnahus.

5.3 Monitorizarea continuă a cazurilor: Barnahus asigură documentația permanentă și accesul la informații de caz relevante membrilor echipei inter-agenții privind evoluția cazului până la finalizarea acestuia.

5.4 Persoana de Suport⁵¹: O persoană desemnată, instruită sau membru al echipei Barnahus monitorizează răspunsul multidisciplinar pentru a se asigura că există un sprijin și o monitorizare continuă a copilului și a familiei/îngrijitorilor fără comportament abuziv.

---

50 Planificarea inter-agenții, revizuirea cazului și urmărirea cazului pot fi conturate de restricții de confidențialitate din legislația națională, sau lipsa legislației care stabilește și mandatează serviciile să împărtășească informații specifice cazului. Un grad ridicat de integrare necesită o abordare clară și atentă a obligațiilor de confidențialitate și poate necesita o abordare pas cu pas, pentru a asigura un schimb de informații corespunzător. De asemenea, ar putea fi necesar să se găsească soluții, cum ar fi protocoalele de protecție a datelor inter-agenții, care să abordeze restricțiile și/sau reglementările legale impuse de organizațiile profesionale respectivelor profesioniști pentru a împărtăși informații specifice cazurilor.

51 Acest rol este preluat în mod obișnuit de serviciile sociale/de protecție a copilului, în calitate de manageri de caz atunci când sunt prezenți în Barnahus. În cazul în care serviciile sociale/de protecție a copilului nu sunt prezente, acest rol poate fi preluat de un membru al echipei, care este responsabil de menținerea legăturii la nivel local cu serviciile sociale/de protecție a copilului.

De ce ar trebui atins acest standard?

Prevederi legale europene:

- Asigurarea interesului superior reprezintă un prim considerent în aplicarea obligațiilor prevăzute de Directivele referitoare la evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a necesităților membrilor familiei fără comportament abuziv.
- Multidisciplinaritate/coordonare/cooperare
- Prevederile Cercului Încrederii

Linii directoare: Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului (CDC) subliniază procedurile eficiente de implementare a drepturilor copiilor, care trebuie să fie protejați împotriva violenței (articolul 19 al CNUDC), inclusiv coordonarea intersectorială, care este impusă de protocoale și memorandumuri de înțelegere, după cum este necesar. De asemenea, CDC afirmă că „profesioniștii care lucrează în sistemul de protecție a copilului trebuie să fie instruiți în domeniul cooperării inter-agenții și cu privire la protocoalele de colaborare”. Procesul va implica: (a) o evaluare participativă, multidisciplinară a nevoilor pe termen scurt și lung ale copilului, îngrijitorilor și familiei, care invită și acordă importanța cuvenită opiniilor copilului, precum și celor ale îngrijitorilor și ale familiei; (b) comunicarea rezultatelor evaluării către copil, îngrijitori și familie; (c) trimiterea copilului și a familiei la o serie de servicii care să răspundă acestor nevoi; și (d) monitorizarea și evaluarea caracterului adecvat al intervenției. (Comentariul general nr. 13). Consultați și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2010) Cap. 4.A.5 și Recomandările Consiliului Europei Servicii sociale în interesul copilului (2011) Cap. V.E, Hd, and J.

Cercetare și experiență: Planificarea cazurilor inter-agenții, susținută de proceduri și protocoale, este importantă pentru a asigura intervenții multidisciplinare, coordonate, eficiente și relevante din partea echipei inter-agenții și a agențiilor respective. Monitorizarea și revizuirea cazurilor permit echipei să colecteze și să disemineze informații în cea mai

mare măsură posibilă și în conformitate cu cerințele legale și în interesul superior al copilului, astfel încât cazurile specifice să poată fi consultate și reexamineate în toate etapele procesului de urmărire penală și judiciară. Monitorizarea cazurilor permite, de asemenea, echipei inter-agenții să monitorizeze progresul și rezultatele cazurilor înaintate serviciului. Sprijinul adecvat și monitorizarea victimelor de către un profesionist, desemnat pe tot parcursul procesului, poate contribui la reducerea anxietății și a traumei copilului și a familiei/îngrijitorului fără comportament abuziv. Un aspect crucial al sprijinului acordat victimelor este asigurarea disponibilității informațiilor continue pentru copil și îngrijitorii fără comportament abuziv, iar opinia copilului trebuie să aibă o pondere adecvată. De asemenea, contribuie la faptul că interesul superior al copilului este asigurat și ghidează procesul și contribuie la maximizarea rezultatelor pentru copil pe termen scurt, mediu și lung. Copiii și familiile/îngrijitorii acestora fără comportament abuziv pot avea nevoie de îndrumare și sprijin în consolidarea capacității lor de a susține copilul, de a înțelege procesul judiciar, drepturile copilului și tratamentul disponibil.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Procedurile și rutinele formale

- Instituția Barnahus are proceduri formale pentru managementul de caz, inclusiv pentru planificarea întâlnirilor, a documentării și a monitorizării;
- Există un protocol care sprijină echipa inter-agenții pentru ca aceasta să abordeze aspectele de confidențialitate și să aibă convingerea că protecția datelor;
- Există un sistem de evaluare a impactului răspunsului multidisciplinar asupra copilului;
- Examinarea și planificarea cazului sunt coordonate și facilitate de un membru desemnat al personalului Barnahus;

- Personalul cunoaște și a fost instruit cu privire la proceduri și procese.

Planificare inter-agenții și examinarea cazurilor

- O întâlnire inițială are loc la sediul Barnahus pentru planificarea intervenției multidisciplinare și pentru coordonarea acțiunilor, inclusiv a tuturor agențiilor relevante;
- O întâlnire de urmărire are loc la sediul Barnahus, după interviul judiciar și examenul medical, cu toți profesioniștii relevanți pentru a îi informa cu privire la constatări și pentru a planifica și coordona intervențiile ulterioare;
- Există întâlniri periodice la sediul Barnahus între agențiile relevante, pentru a examina cazurile, pentru a face schimb de informații actualizate și pentru a evalua impactul intervenției multidisciplinare și inter-agenții;
- Examinarea cazului implică toate agențiile în mod egal și nu este dominată de o agenție în detrimentul altor discipline;
- În cazurile în care copilul are dizabilități de învățare sau nevoi speciale, specialiștii cu experiență și, de preferință, cei care au cunoștințe prealabile despre copilul în cauză, sunt consultați pentru planificarea tuturor serviciilor, inclusiv a interviurilor judiciare, examenului medical și terapiei.

Monitorizarea continuă a cazurilor

- Instituția Barnahus documentează în mod sistematic informațiile specifice cazului, incluzând, dar fără a se limita la: datele demografice ale victimei și ale familiei, interviurile judiciare și prezența la acestea, numărul întâlnirilor de examinare a cazurilor multidisciplinare, reprezentarea agențiilor în cadrul acestor întâlniri, rapoartele terapeutice și rapoartele medicale, acolo unde este posibil.⁵²

Persoana de Suport⁵³

- Copilului și îngrijitorilor li se oferă sprijin continuu și informații periodice pe tot parcursul anchetei și procesului judiciar;
- Monitorizarea procesului judiciar și finalizarea tratamentului este organizată în funcție de nevoile copilului și ale familiei/îngrijitorilor⁵³;
- O persoană desemnată, instruită sau membru al echipei inter-agenții monitorizează răspunsul multidisciplinar pentru a se asigura că există un sprijin și o monitorizare continuă a copilului și a familiei/îngrijitorilor fără comportament abuziv.
- Dacă rolul de persoană de suport/coordonator este îndeplinit de către o autoritate care nu este prezentă în cadrul serviciului, un membru al echipei din cadrul serviciului este responsabil pentru legătura cu această autoritate, asigurând o comunicare și o urmărire adecvată.

---

⁵² Serviciile sociale/de protecție a copilului colectează de obicei toate informațiile relevante, inclusiv rapoartele medicale, rapoartele poliției și intervențiile de protecție a copilului. Toate agențiile sunt obligate să facă schimb de informații cu serviciile sociale/de protecție a copilului.

Urmărirea și sprijinul continuu și asistența sunt furnizate în mod obișnuit de către serviciile locale de protecție socială/de protecție a copilului. În cazul în care serviciul social/de protecție a copilului este prezent în cadrul instituției Barnahus, acesta acționează ca manager de caz și asigură monitorizarea și coordonarea generală. Managerul de caz monitorizează, de asemenea, aplicarea principiilor cheie și respectarea drepturilor copilului pe tot parcursul procesului.

Reglementarea schimbului de informații în cadrul instituției Barnahus în legislația daneză

În timpul examinării unui caz dintr-o casă a copilului, conform secțiunii 50a, personalul casei copilului, al poliției și al procuraturii, precum și al autorităților de sănătate, personalul medical autorizat și autoritățile municipale care au sarcini în domeniul copiilor și tinerilor dezavantajați din punct de vedere social, pot să facă schimb de informații privind aspecte strict private privind situația personală și familială a copilului sau a tânărului, dacă acest schimb de informații trebuie să fie considerat necesar pentru sănătatea și dezvoltarea copilului sau a tinerilor.” 50.1 (c) Legea privind consolidarea serviciilor sociale.

Rolurile și funcțiile agențiilor respective în cadrul întâlnirii inter-agenții - Barnahus Linköping

Instituția Barnahus

Prezidează întâlnirea inter-agenții. Este responsabilă cu realizarea unei evaluări comune în cadrul întâlnirii, pe baza unor informații adecvate din partea agențiilor respective. Este responsabilă pentru asigurarea existenței unui acord între agenții în ceea ce privește planificarea continuă a cazurilor. Acționează în calitate de secretar și diseminează notele întâlnirilor către agențiile participante.

Secția de pediatrie din spital

Contribuie cu expertiza medicală. Realizează o evaluare inițială a nevoilor de examinare medicală. Diseminează informații despre potențialele cunoștințe anterioare despre copil.

Agenția de Psihiatrie a Copilului și Adolescentului

Contribuie cu expertiza psihiatrică a copilului. Realizează o evaluare inițială a cazului în ceea ce privește nevoile de sprijin pentru crize și intervenții terapeutice. Distribuie informații despre potențialele cunoștințe anterioare despre copil.

Poliția și Procuratura

Contribuie la expertiza penală și judiciară. Realizează o evaluare inițială a nevoii de a iniția o anchetă penală.

Serviciile sociale

Contribuie cu expertiza psihosocială. Realizează o evaluare inițială a cazului în ceea ce privește preocupările și intervențiile în materie de protecție a copilului. Distribuie informații despre potențialele cunoștințe anterioare despre copil.

Agenda permanentă pentru reuniunea inter-agenții la sediul Barnahus din Stockholm

Prezentarea și cadrul întâlnirii

- Prezentarea participanților: Numele și denumirea agenției
- Documentația din cadrul întâlnirii: Note comune din cadrul întâlnirii sau de la fiecare agenție separat
- Aspecte de confidențialitate: Este vreuna dintre agențiile participante obligată să respecte prevederi de confidențialitate – scurtă informare

Scopul întâlnirii

- Schimbul de informații și planificarea comună
- Asigurarea faptului că perspectiva copilului și interesul superior al acestuia sunt considerente primare
- Determinarea scopului specific referitor la caz

Context și cunoștințe anterioare despre caz

- Serviciile sociale: Ancheta anterioară despre violența în familie – când
- Intervenții anterioare și rezultate
- Poliția/Procuratura: Există rapoartele anterioare ale poliției referitoare la un membru al familiei, de exemplu în legătură cu violența, abuzul de substanțe sau alte infracțiuni grave?
- Examinarea potențialelor jurnale de caz ale echipei de protecție a copilului și ale Agenției de Psihiatrie a Copilului și Adolescentului

Planificarea din timp a interviului judiciar

- Ce măsuri au întreprins agențiile respective de la momentul întocmirii raportului de către poliție?

Ziua interviului judiciar:

- Data și ora
- Reprezentantul legal și persoana cunoscută copilului, care îl va însoți pe acesta la Instituția Barnahus
- Caracteristici specifice și situația copilului, cum ar fi limbajul, nevoile speciale, situația de acasă
- Prezența în camera de observare a Agenției de Psihiatrie a Copilului și Adolescentului

Planificarea ulterioară interviului judiciar - aspecte ce trebuie să fie deja luate în considerare

- Evaluarea protecției copilului - diverse scenarii
- Cum va fi informat îngrijitorul copilului?
- Planificarea potențialei reîntregiri a copilului cu părinții/îngrijitorii după interviu
- Planificarea următorilor pași ai procuraturii și ai poliției
- Intervenția în caz de criză
- Examinare medicală
- Cine va oferi copilului informații cu privire la decizii și acțiuni - Art. 12 CDC

Altele aspecte

- Există frați care au fost martori ai violenței?
- Altele, inclusiv posibila necesitate de interpretare

Rezumatul întâlnirii inter-agenții

- Rezumatul întâlnirii
- Dacă sunt necesare modificări ale planificării, trebuie să fie informate toate agențiile

Standardul 6: Interviurile judiciare 54

Care este standardul?

6.1 Practici și protocoale bazate pe probe: Interviurile judiciare se desfășoară în conformitate cu practicile și protocoalele bazate pe dovezi, care asigură calitatea și cantitatea probelor obținute. Scopul principal al interviului este de a evita retraumatizarea copilului și de a stimula exprimarea liberă a acestuia, cât mai detaliat posibil, respectând în același timp regulile referitoare la probe și la drepturile la apărare.

6.2 Personalul specializat: Interviurile judiciare sunt realizate de către personalul specializat care este instruit cu regularitate în domeniul efectuării interviurilor judiciare.

6.3 Locul și înregistrarea: Interviurile judiciare sunt organizate la sediul instituției Barnahus. Interviurile sunt înregistrate audio-video, pentru a evita interviurile repetate de către diverși profesioniști care au nevoie de acces la mărturisirea copilului.

6.4 Prezența multidisciplinară și inter-agenții: Interviul judiciar este realizat de către un singur profesionist. Toți membrii relevanți ai echipei multidisciplinare, inter-agenții, pot participa în calitate de observatori la interviurile judiciare; fie în direct într-o încăpăre învecinată, fie pe baza înregistrărilor. Există un sistem de interacțiune între interviuator și observatori, astfel încât să poată fi puse întrebări copilului prin intermediul interviuatorului.

---

54 Un interviu judiciar poate fi definit ca „un interviu înregistrat, care are loc într-o singură sesiune, destinat obținerii de informații unice despre copilul atunci când există preocupări legate de un potențial abuz sau atunci când copilul a fost martorul unei violențe împotriva unei alte persoane” (<http://www.nationalcac.org/forensic-interview-services>) sau „o conversație structurată cu un copil, menită să obțină informații detaliate despre un eventual eveniment (eventuale evenimente) pe care copilul l(e)-ar fi experimentat sau la care ar fi asistat”. ([http://www.smallvoices.org/what we do/forensic interviews.html](http://www.smallvoices.org/what_we_do/forensic_interviews.html)). Interviul judiciar colectează informații de la copil ce aparțin sau sunt utile în instanță.

6.5 Respectarea dreptului inculpatului la un proces echitabil și la „egalitatea armelor”: Există aranjamente care permit apărării să pună întrebări victimei/martorului copil printr-un interviuator judiciar. În cazul în care persoana acuzată are dreptul legal de a observa mărturia copilului, aceasta se face prin transmisie audio-vizuală pentru a evita eventualele contacte dintre acuzat și copil.

6.6 Adaptat la copil: Interviul este adaptat vârstei, dezvoltării și contextului cultural al copilului și ia în considerare nevoile speciale, inclusiv interpretarea. Aceasta poate include reducerea la minim a duratei interviurilor, permiterea pauzelor și efectuarea interviului de-a lungul a mai multe sesiuni. Numărul de interviuri este limitat la minimumul necesar pentru urmărirea penală. Același profesionist conduce interviul în cazul în care sunt necesare mai multe interviuri.

De ce ar trebui atins acest standard?

Prevederi legale europene:

- Furnizarea de informații
- Dreptul la interpretare și traducere
- Proceduri adaptate în cadrul anchetelor și procedurilor judiciare care implică prezența copiilor la interviurile care au loc, acolo unde este necesar, în spații proiectate sau adaptate în acest scop.
- Interviurile sunt desfășurate de către sau prin intermediul profesioniștilor pregătiți în acest scop
- Toate interviurile cu copiii vor fi ținute de aceleași persoane, dacă este posibil și acolo unde este potrivit
- Interviurile cu victimele violenței sexuale, violenței bazate pe gen sau violenței în relațiile apropiate vor fi ținute de persoane de același sex.
- Numărul de interviuri este pe cât de limitat posibil, iar interviurile se desfășoară doar atunci când este strict necesar și în scopul anchetelor și procedurilor juridice.

- Toate interviurile cu un copil victimă sau un copil martor, acolo unde este adecvat, pot fi înregistrate audio și video, iar aceste înregistrări pot fi utilizate ca probe în procedurile din instanța penală
- Posibilitatea de a ordona ca victima copil să fie audiat prin utilizarea tehnologiilor de comunicații adecvate
- Dreptul de a evita contactul dintre victimă și agresor.
- Instruire și instrumente
- Multidisciplinaritate/coordonare/cooperare

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) subliniază că „Investigarea cazurilor de violență, fie că este raportată de copil, de un reprezentant sau de o parte externă, trebuie să fie întreprinsă de către profesioniști calificați care au primit instruire specifică rolului, și necesită o abordare a drepturilor copilului și a unei abordări orientată pe copil. Procedurile de investigație riguroase, dar delicate, vor contribui la asigurarea unei identificări corecte a violenței și la furnizarea de probe pentru procedurile administrative, civile, de protecție a copilului și penale. Trebuie să se acorde o atenție deosebită evitării supunerii copilului la alte traume în cadrul procesului de investigație. În acest sens, toate părțile sunt obligate să invite și să acorde atenția cuvenită opiniilor copilului „(Comentariul general nr. 13 al CNUDC). În plus, CDC afirmă că, atunci când drepturile copiilor sunt încălcate, „statele trebuie să acorde o atenție deosebită pentru a le asigura copiilor proceduri eficiente și sesibile la copil” (Comentariu general nr. 5). În plus, solicită statelor semnatare să „adopte și să pună în aplicare norme și proceduri pentru copiii, victime ai violenței fizice, ale abuzurilor sexuale sau ale altor infracțiuni violente care să asigure evitarea repetării mărturiilor prin utilizarea interviurilor înregistrate video pentru a reduce retraumatizarea” (Ziua Generală de Discuții privind dreptul copilului de a fi auzit). Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului Cap. IV.D.6 și Documentul de reflecție al Comisiei Europene

propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului, Comisia Europeană, spre exemplu, principiile 1, 2 și 6.

Cercetare și experiență: Cercetările au arătat că interviurile repetate pot fi foarte traumatizante pentru copil și pot provoca retraumatizare. O astfel de „retraumatizare” poate avea chiar efecte mai nocive asupra copilului decât abuzul însuși. Prin urmare, trebuie luate măsuri speciale pentru a avea siguranța că li se oferă copiilor oportunități de a furniza dovezi într-un mediu sigur și favorabil din punct de vedere emoțional și fizic pentru a preveni retraumatizarea și a asigura o cercetare penală și un proces judiciar de succes. Cercetările au arătat, de asemenea, că interviurile repetate realizate de către persoane care nu sunt instruite în mod special în interviuarea judiciară sunt susceptibile de a distorsiona expunerea de evenimente a copilului prin întrebări sugestive cu efecte dăunătoare pentru ancheta penală. Prin urmare, trebuie să se ia măsuri pentru a se asigura faptul că interviul judiciar este în conformitate cu cerințele normelor referitoare la probe și că acesta respectă dreptul la apărare, astfel încât probele colectate să fie valabile în instanță.⁵⁵

Cercetarea la care se face referire aici este documentată în mai multe publicații, incluzând, dar fără a se limita la: Henry, Jim (1997). Following Disclosure, System Intervention Trauma to Child Sexual Abuse Victims. *Journal of Interpersonal Violence* 12: 499; Newgent, Rebecca A., Fender-Scarr, Lisa K. and Bromley, Jamie L. (2002). The Retraumatization of Child Sexual Abuse: The Second Insult. *National Institute for Trauma and Loss in Children*, Volume 2, Number 2, Fall 2002; Newlin, Chris, Cordisco Steele, Linda, Chamberlin, Andra, Anderson, Jennifer, Kenniston, Julie, Russell, Amy, Stewart, Heather and Vaughan-Eden, Viola (2014). *Child Forensic Interviewing: Best Practices*. U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention; Westcott Helen L. and Davies, Graham M (eds) (2002). *Children's Testimony: A Handbook of Psychological Research and Forensic Practice*. Wiley Series of the Psychology of Crime, Policing and Law, July 2002; Jansson, Helene, Rath-je, Pia and Gade Hansen, Søren (2015). The experience of children testifying in court in cases of sexual abuse. *Sexological Clinic at PCK Copenhagen, Center for Sexual Abuse, Rigshospitalet Copenhagen and the National Council for Children, Denmark*

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Practici și protocoale bazate pe dovezi:

- Protocoalele bazate pe probe, cum ar fi NICHHD sau NCAC, sunt utilizate pentru toate interviurile judiciare și interviurile de explorare;
- Intervievatorii sunt instruiți în utilizarea practicilor și protocoalelor bazate pe dovezi;
- Dovezile adunate de către interviuatorii judiciari sunt recunoscute în mod categoric ca valabile în instanță.
- Personalul specializat

Interviurile judiciare și de explorare sunt realizate numai de personal specializat:

- Personalul beneficiază de formare periodică în efectuarea interviurilor judiciare;
- Personalul beneficiază de îndrumare, supraveghere și consiliere regulată, inclusiv prin evaluări inter pares (consultați și standardul 9).

Locul și înregistrarea

- La sediul Instituției Barnabus sunt disponibile camere speciale de interviuri adaptate pentru copii;
- Camerele pentru interviu sunt echipate cu o cameră video și un sistem de sonorizare, care permite înregistrarea de înaltă calitate și vizualizarea în direct a interviului judiciar;
- Toate interviurile sunt înregistrate audio-video;
- Înregistrările interviurilor sunt stocate într-o loc sigur, cu acces restricționat.

Prezența multidisciplinară și inter-agenții

- Interviurile sunt realizate în mod obișnuit de către un singur profesionist, cu observatori profesioniști relevanți în altă încăpere;
- Există posibilitatea observării în direct a interviurilor pe un ecran într-o altă încăpere;
- Există posibilitatea de a permite observatorilor, dacă este necesar, să comunice direct cu interviuatorul printr-o cască;
- Interviuatorii judiciari trebuie instruiți cum să folosească interpretul în timpul interviului;
- Interviuatorul explică copilului și interpretului care este rolul interpretului. Interviuatorul este cel care recomandă prezența interpretului în sal sau conectarea acestuia prin mijloace de telecomunicații, precum și poziția interpretului în sala de interviu. Interpretarea este verificată de un al doilea interpret pentru a asigura acuratețea;
- Interviurile de explorare cu copiii neînsoțiți și cei care solicită azil sunt observate de către autoritățile relevante din domeniul imigrării, tutorele legal al copilului și alți profesioniști relevanți;
- O listă de verificare ghidează echipa observatoare, asigurând faptul că toți membrii echipei și-au clarificat rolul și responsabilitățile;
- Familia și îngrijitorii fără comportament abuziv nu au voie să observe interviului judiciar.

Adaptat la copil

- Numărul de interviuri este limitat la minimumul necesar pentru urmărirea penală.
- Același profesionist conduce interviurile în cazul în care sunt necesare mai multe interviuri.
- Interviul este adaptat situației și caracteristicilor individuale, în ceea ce privește vârsta, dezvoltarea, nivelul lingvistic, cognitiv și social, mediul cultural și starea emoțională;
- Nevoile speciale sunt explorate și satisfăcute;
- Dacă este necesar se asigură interpretariat.

Respectarea dreptului inculpatului la un proces echitabil și la „egalitatea armelor”:

- Avocatul apărării are posibilitatea de a intervieva copilul după mărturisire, de exemplu, printr-un al doilea interviu cu copilul;
- Dacă se solicită un al doilea interviu, acesta este limitat la întrebări suplimentare și nu include repetarea întrebărilor primului interviu;
- Dacă se solicită un al doilea interviu, aceasta este realizat de către același profesionist care a realizat primul interviu;
- Agresorul acuzat nu are acces la sediul Instituției Barnahus, dar i se poate permite să observe interviul printr-o transmisie audio-video.

„Ei se așteaptă să primească un răspuns de la copii la niște întrebări incomode și puse cu tonul lor oficial, ceea ce îi face pe copii să se simtă neliniștiți și crează dificultăți în a răspunde” — fată de 15 ani, victimă a abuzului sexual

„Acești oameni care conduc interviurile, Cred că ei sunt cei mai importanți - ar trebui să fie calmi și prietenoși. Aceasta este cheia. ” — băiat de 16 ani, victimă a violenței domestice

„Nu ar trebui să tortureze copilul să spună povestea de atâtea ori ... E foarte dureros. Dar să o spunem o dată, cred, de exemplu ... Direct psihologului, care să-i spună unui investigator, să-i spună cuiva, și apoi ar trebui să transfere toate mărturiile judecătorului și copilul să nu mai fie chemat din nou. Și în cel mai rău caz, copilul să spună judecătorului ... Dar nu în instanță.” — fată de 14 ani, victimă a abuzului sexual

Pentru mine a fost neplăcut faptul că a trebuit să repet de câteva ori ce s-a întâmplat - pentru ofițeri de poliție, ofițeri de investigație, ofițeri de investigație preliminară poate, că nu știu exact ce erau, dar a fost neplăcut faptul că a trebuit să repet același lucru de mai multe ori.” — băiat de 16 ani, victimă și martor al abuzului sexual

Standardul 7: Examinare medicală

Care este standardul?

7.1 Evaluare: Evaluările medicale și/sau evaluările medico-legale sunt realizate în mod obișnuit în incinta sediului Instituției Barnahus de către personalul specializat

7.2 Tratatment: Tratatmentul medical se desfășoară la sediul Instituției Barnahus (în cazul în care cazurile urgente sau complicate nu necesită intervenții speciale într-un spital, în sistem ambulatoriu sau cu spitalizare).

7.3 Personal: Examinarea medicală este efectuată de personal specializat care este instruit să recunoască indicatorii de abuz fizic, sexual și emoțional, precum și neglijarea copilului.

7.4 Revizuirea și planificarea cazului: Personalul medical este prezent în cadrul întâlnirilor de examinare și de planificare a cazurilor, după cum este necesar.

7.5 Informarea și participarea copiilor: Copiii și familia/îngrijitorii primesc informații adecvate cu privire la tratamentele disponibile și necesare, și pot influența momentul, localizarea și stabilirea intervențiilor.

De ce ar trebui atins acest standard?

Prevederi legale europene:

- Acordarea atenției cuvenite punctelor de vedere ale copilului
- Furnizarea de informații
- Dreptul la interpretare și traducere
- Oferirea asistenței și sprijinului
- Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv

- Implicarea profesioniștilor instruiți în evaluarea psihosocială, interviul judiciar și în examinările fizice/ Instrumente și formare
- Numărul examinărilor medicale (medico-legale) trebuie să fie cât mai mic posibil

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) a subliniat că ar trebui să fie puse la dispoziția copilului și a îngrijitorilor și a membrii familiei fără comportament abuziv, diferite tipuri de sprijin pentru victime, inclusiv servicii medicale, de sănătate mintală, sociale și juridice. CDC promovează, de asemenea, intervențiile de urmărire și intervențiile pe termen mai lung. Sprijinirea victimelor ar trebui să fie decisă printr-o abordare participativă și nu ar trebui să fie supusă unor întârzieri nejustificate. Trebuie acordată o atenție deosebită invitării și acordării importanței corecte a opiniilor copilului (Comentariul general nr. 13 al CDC). De asemenea, CDC pune accent pe măsurile de promovare a recuperării fizice și psihologice a victimelor violenței, precum și de promovare a serviciilor medicale. Examinarea medicală, tratamentul și eventuala trimitere pentru tratament medical specializat trebuie să fie parte integrantă a serviciilor oferite de Instituția Barnahus, pentru a asigura dreptul victimelor la sănătate și pentru a furniza probe medico-legale. (Comentariul general nr. 13 al CDC). (Comentariul general nr. 13 al CDC). Vezi și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind sănătatea în interesul copilului (2011), Cap. IV.19

Cercetare și experiență: În același timp, pot apărea concomitent forme multiple de abuz și de neglijență la un anumit copil, dintre care unele pot fi pierdute din vedere cu ușurință fără o examinare medicală. Astfel, examinarea medicală a fiecărui copil va spori acuratețea diagnosticului în fiecare caz.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Evaluare:

- Evaluările medicale și/sau evaluările medico-legale sunt realizate în mod obișnuit la sediul Instituției Barnahus.

Tratament

- Tratamentul medical se desfășoară la Instituția Barnahus, după caz; Instituția Barnahus ține legătura cu un spital local pentru trimiterea de cazuri relevante pentru evaluarea și tratamentul ulterior, inclusiv cazuri urgente sau complicate care necesită intervenții speciale în cadrul unui spital, în sistem ambulator sau clasic, precum și cu spitale care trimit cazuri către instituție.

Personal

- În instituția Barnahus, evaluarea medicală și tratamentul sunt efectuate de către un pediatru, un ginecolog, un medic de medicină legală sau o asistentă medicală cu experiență, având pregătire specializată în domeniul abuzului și al neglijării copilului, în funcție de nevoile copilului;
- Personalul deține competențe în documentarea foto a traumelor și leziunilor de pe corpul victimei;
- Personalul are acces și are competența de a folosi echipamente pentru examinarea generală și genitală a copilului la sediul instituției Barnahus (de exemplu, video-colposcop pentru examinarea abuzului sexual și o cameră de înaltă fidelitate pentru abuz fizic). Dacă nu există un astfel de echipament, copilul este trimis la un serviciu care poate efectua examinarea cât mai curând posibil;

Revizuirea și planificarea cazului

- Personalul medical este prezent la forumul de examinare și planificare a cazurilor care are loc la momentul evaluării inițiale, și va fi prezent și pentru întâlnirile de urmărire și reexaminare a cazurilor, așa cum va fi necesar.

Informarea și participarea copiilor

- Copiilor și îngrijitorilor acestora li se oferă informații adecvate despre examinarea și tratamentul disponibil;
- Instituția Barnahus invită copiii și acordă greutate opiniilor lor în ceea ce privește examinarea și tratamentul.

Standardul 8: Servicii terapeutice

Care este standardul?

8.1 Evaluare și Tratament⁵⁶: Evaluarea și tratamentul sunt în mod obișnuit puse la dispoziția copiilor victime și martori care sunt trimiși către instituția Barnahus

8.2 Personal: Serviciile și tratamentul pentru sănătatea mintală sunt furnizate de profesioniști cu pregătire specializată și expertiză

8.3 Informarea și participarea copiilor: Copiii și familia/îngrijitorii acestora primesc informații adecvate cu privire la tratamentele disponibile și pot influența momentul, locul și configurația intervențiilor.

8.4 Intervenția în caz de criză Instituția Barnahus are o structură organizațională clară și un personal permanent, care oferă în mod obișnuit intervenții de sprijin în situații de criză pentru copil și membrii familiei/ îngrijitorii fără comportament abuziv, dacă este necesar.

De ce ar trebui atins acest standard?

Obligațiile legale internaționale și europene: Articolul 39 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului (CNUDC) le cere statelor semnatare să ia „toate măsurile adecvate pentru a promova recuperarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a oricărui copil, victimă a oricărei forme de neglijență, exploatare sau abuz [...]”.

---

⁵⁶Procesul pentru determinarea nevoilor și formularea unui plan de tratament poate varia în funcție de particularitățile cazului în chestiune

Prevederi legale europene:

- Acordarea atenției cuvenite punctelor de vedere ale copilului
Furnizarea de informații
- Dreptul la interpretare și traducere
- Oferirea asistenței și sprijinului
- Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv
- Implicarea profesioniștilor instruiți în evaluarea psihosocială, interviul judiciar și în examinările fizice/ Instrumente și formare

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) a subliniat că ar trebui să fie puse la dispoziția copilului și a îngrijitorilor și a membrii familiei fără comportament abuziv, diferite tipuri de sprijin pentru victime, inclusiv servicii medicale, de sănătate mintală, sociale și juridice. CDC promovează, de asemenea, intervențiile de urmărire și intervențiile pe termen mai lung. Sprijinirea victimelor ar trebui să fie decisă printr-o abordare participativă și nu ar trebui să fie supusă unor întârzieri nejustificate. Trebuie acordată o atenție deosebită invitării și acordării importanței corecte a opiniilor copilului (Comentariul general nr. 13 al CDC). CDC a reafirmat, de asemenea, faptul că tratamentul „este unul dintre numeroasele servicii necesare pentru” promovarea recuperării fizice și psihologice și a reintegrării sociale” a copiilor care au fost victime ale violenței. Conform articolului 39 al CNUCD, un astfel de tratament trebuie să aibă loc „într-un mediu care să favorizeze sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului”. Trebuie acordată o atenție deosebită invitării și acordării importanței cuvenite opiniilor copilului. CDC subliniază, de asemenea, că serviciile trebuie să includă și membrii familiei fără comportament abuziv (Comentariul general nr. 13 al CDC). Consultați și Liniile directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2011) Cap. V.J. și Recomandările Consiliului Europei privind serviciile sociale în interesul copilului (2011) Cap. IV.B, V.E.1-3 și Documentul de reflecție al Comisiei Europene propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului, principiile 1 și 6.

Cercetare și experiență: Tratamentul eficient pentru copil și, dacă este necesar, pentru membrii familiei/ îngrijitorii fără comportament abuziv, poate minimiza efectele sociale, emoționale și de dezvoltare negative ale traumei asupra copilului. Evitarea întârzierilor nejustificate este esențială pentru asigurarea unui tratament eficient, iar copiii și membrii familiei/îngrijitorii cu comportament neabuziv care au nevoie de tratament trebuie, prin urmare, să beneficieze de serviciile de sănătate mintală/terapeutice cât mai curând posibil.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Evaluare și Tratament:

- Evaluarea sănătății mintale se desfășoară în mod obișnuit la sediul instituției Barnahus pe baza unor instrumente și chestionare validate, care servesc drept bază pentru elaborarea unui plan de tratament realizat în concordanță cu dovezile și informațiile referitoare la traume;
- Tratamentul este adaptat caracteristicilor individuale ale copilului, incluzând vârsta, dezvoltarea, nivelul lingvistic, cognitiv și social, mediul cultural și starea emoțională;
- Prima sesiune formală de terapie începe cât de curând posibil *după* interviul judiciar, pentru a evita contaminarea narațiunii copilului, evitând întârzierea nejustificată. Dacă sunt necesare intervenții urgente, se oferă un tratament sensibil din punct de vedere judiciar⁵⁷;
- Dacă este necesar, copiii beneficiază de tratament pe termen scurt și lung. Dacă Instituția Barnahus nu asigură tratament pe termen lung, copilul este direcționat către un alt serviciu terapeutic/de sănătate mintală care asigură tratament pe termen lung;

- Evaluarea și tratamentul nu sunt niciodată condiționate de dorința victimei de a coopera în cadrul anchetei penale, urmăririi penale sau procesului.

Personal

- Membrii personalului care prestează servicii de sănătate mintală au fost instruiți în mod special în domeniul evaluării și tratării copiilor victime și martori ai violenței;
- Membrii personalului au acces la oportunități de formare periodică, îndrumare, supraveghere și consiliere.

Informarea și participarea copiilor

- Copiilor și părinților/îngrijitorilor fără comportament abuziv li se oferă în mod obișnuit informații despre tratamentele pe care le au la dispoziție;
- Copiilor și părinților/îngrijitorilor cu comportament neabuziv li se oferă posibilitatea de a influența planul de tratament, inclusiv calendarul, locul și formatul acestuia;
- Informațiile și tratamentul sunt puse la dispoziție într-un limbaj care este înțeles de copii și de familie/îngrijitori.
- Se fac eforturi deosebite pentru a se asigura că sprijinul acordat victimelor răspunde nevoilor speciale, inclusiv celor ale copiilor cu dizabilități.

Intervenția în caz de criză

- Există o structură organizațională clară și un personal permanent și instruit pentru acordarea sprijinului în situație de criză în cadrul instituției Barnahus;
- Sprijinul în situație de criză este oferit în mod obișnuit în cadrul instituției Barnahus tuturor copiilor și membrilor familiei/îngrijitorilor fără comportament abuziv, care a nevoie de el.

---

⁵⁷Aceasta se poate întâmpla, de exemplu, atunci când procedurile judiciare sunt în curs de desfășurare și copilul poate fi citat ca martor, ceea ce este necesar în unele țări europene.

Standardul 9: Construirea capacității

Care este standardul?

9.1 Formarea profesioniștilor: Membrii echipei Barnahus și agențiile implicate beneficiază de formare periodică în domeniile specifice de expertiză și li se oferă formare comună în aspecte transversale.

9.2 Îndrumare, supraveghere, consiliere: Membrii echipei Barnahus au acces la îndrumare, supraveghere, consiliere și evaluare reciprocă periodice, atât în legătură cu cazurile individuale, cât și în abordarea stresului emoțional personal și profesional, provocărilor și dilemelor etice în activitatea cu copiii victime și martori ai violenței.

De ce ar trebui atins acest standard?

Obligațiile legale internaționale și europene: Articolul 39 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului (CNUDC) le cere statelor semnatare să ia „toate măsurile adecvate pentru a promova recuperarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a oricărui copil, victimă a oricărei forme de neglijență, exploatare sau abuz [...]”.

Prevederi legale europene:

- Interviurile sunt desfășurate de către sau prin intermediul profesioniștilor pregătiți în acest scop
- Oferirea asistenței și sprijinului
- Implicarea profesioniștilor instruiți în evaluarea psihosocială, în interviul judiciar și în examinările fizice/ Instrumente și formare

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CDC) pune accent pe măsurile educaționale ample, inclusiv abordarea drepturilor copilului din Articolul 19 al CNUDC privind drepturile copilului. Profesioniștii ar trebui să beneficieze, „inițial și la locul de muncă, de formare generală și de formare specifică rolului pe care îl dețin (inclusiv

pregătire intersectorială, dacă este necesar)”. De asemenea, CDC afirmă că „Profesioniștii care lucrează în cadrul sistemului de protecție a copilului trebuie să fie instruiți în domeniul cooperării între agenții și conform protocoalelor de colaborare” (Comentariul general nr. 13 al CDC).

Consultați și Linii directoare ale Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului (2011); Recomandările Consiliului Europei privind serviciile sociale în interesul copilului (2011) și; Documentul de reflecție al Comisiei Europene propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului.

Cercetare și experiență: Personalul specializat și instruit este evidențiat ca fiind un indicator-cheie în cadrul diferitelor standarde din acest document. Formarea continuă și formarea profesională la locul de muncă pentru profesioniștii asociați cu Instituția Barnahus este esențială pentru asigurarea unui personal calificat și a unui standard ridicat al serviciilor furnizate. Formarea comună poate contribui la consolidarea colaborării multidisciplinare și inter-agenții în echipă, de exemplu prin constituirea unei înțelegeri comune și a unui consens, precum și printr-o mai bună înțelegere a rolurilor și responsabilităților agențiilor respective. Pentru a asigura o conduită profesională, intervenții de înaltă calitate și pentru a proteja personalul împotriva epuizării, este imperios necesar ca personalul să aibă acces în mod regulat la îndrumare individuală și de grup, supraveghere, consiliere și evaluare inter pares.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Formarea profesioniștilor

- Există un plan clar de dezvoltare a competenței și a educării continue a personalului care lucrează cu copiii în cadrul instituției Barnahus;
- Personalul Barnahus dispune de planuri individuale de instruire care sunt implementate complet și revizuite în mod regulat;
- Membrii echipei inter-agenții li se oferă cursuri de formare comune periodice și activități de consolidare a capacității, de ex. în probleme transversale și multidisciplinare, în funcție de nevoile specifice ale personalului.

Îndrumare, supraveghere, consiliere

- Membrii echipei Barnahus au acces la îndrumare, supraveghere și suport profesional individuale și de grup;
- Membrii echipei Barnahus au acces la consiliere individuală și de grup cu privire la cazurile individuale și pentru a răspunde presiunii emoționale și profesionale, provocările și dilemele etice în activitatea cu copiii victime și martori ai violenței

Standardul 10: Prevenție: Împărtășirea informațiilor, creșterea nivelului de conștientizare și construirea competenței externe

---

Care este standardul?

10.1 Colectarea datelor, împărtășirea informațiilor și creșterea nivelului de conștientizare: Datele/statisticile agregate și neagregate sunt colectate și împărtășite factorilor de interes relevanți, inclusiv factorilor decizionali, mediului academic, profesioniștilor din domeniul protecției copilului și publicului larg, pentru a crește nivelul de conștientizare cu privire la violența asupra copiilor și rolul răspunsului MD/IA, de a facilita cercetarea și de a sprijini legislația, politicile și procedurile bazate pe dovezi.

10.2 Construirea competenței externe: Modelul Barnahus oferă acțiuni punctuale pentru a spori competența și cunoștințele în rândul profesioniștilor care lucrează pentru și cu copiii, cum ar fi, spre exemplu, organizarea de vizite de studiu, ședințe de informare, prelegeri și producerea de materiale scrise.

De ce ar trebui atins acest standard?

Obligațiile legale internaționale și europene: Articolul 39 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului (CNUDC) le cere statelor semnatare să ia „toate măsurile adecvate pentru a promova recuperarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a oricărui copil, victimă a oricărei forme de neglijență, exploatare sau abuz [...]”.

Prevederi legale europene:

- Măsuri necesare pentru a proteja intimitatea, identitatea și imaginea copilului victimă și pentru a preveni diseminarea publică a oricărei informații care ar putea duce la identificarea sa
- Formare și instrumente
- Date și monitorizare
- Creșterea nivelului de conștientizare
- Prevenție

Linii directoare: Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului spune că statele semnatare ar trebui să încurajeze discuțiile deschise despre violență, inclusiv implicarea media și a societății civile. În plus, statele care au semnat CNUDC ar trebui să înființeze „un sistem național cuprinzător și fiabil de colectare a datelor, pentru a asigura monitorizarea și evaluarea sistematică a sistemelor (analize de impact), serviciilor, programelor și rezultatelor finale”. Serviciile pentru copiii victime și martori al violenței pot avea o contribuție importantă la colectarea datelor. (Comentariul general nr. 13 al CNUDC). Vezi și Documentul de reflecție al Comisiei Europene propunând 10 principii pentru sistemele integrate de protecție a copilului, inclusiv principiile 3, 5, 6 și 9

Cercetare și experiență: Munca de sensibilizare, care poate implica împărtășirea datelor, statisticilor și informațiilor generale și specifice cu privire la violența asupra copiilor și poate oferi informații cu privire la un răspuns și la o prevenție adecvată, poate servi drept o măsură importantă de prevenție. Construirea competenței și conștientizarea la nivel extern pot ajuta la ridicarea nivelului de conștientizare și suport public, poate spori competența profesioniștilor și poate crește sprijinul pentru răspunsurile multidisciplinare și inter-agenții, în rândul factorilor decizionali și legislatorilor. Colaborarea cu media poate fi un instrument important pentru a acoperi și informa un public mai larg. În colaborarea cu media, trebuie să existe măsuri de protecție corespunzătoare, pentru a proteja identitatea și interesele copilului.

Exemple de indicatori și/sau dovezi că standardul este atins

Protecția copilului

- Se iau măsuri de protecție a copiilor și a intimității și datelor lor, în contextul activității de a ajunge la ei, inclusiv stocarea în siguranță a datelor și accesul restricționat la acestea;
- Liniile directoare etice privind implicarea media sunt în vigoare și implementate.
- Există în vigoare și implementate în mod consecvent linii directoare pentru implicarea adecvată, relevantă și etică a instituției Barnahus în procesul de conștientizare, în construirea competenței și implicarea în campanii, studii, cercetări și consultări;
- Personalul Barnahus știe despre aceste linii directoare etice relevante și a fost instruit în acest sens.

Creșterea nivelului de conștientizare și construirea competenței

- Instituția Barnahus organizează vizite de studiu pentru profesioniști, factori decizionali, mediul academic, media și alți factori de interes relevanți;
- Instituția Barnahus oferă prelegeri, formare și ateliere pentru profesioniști și studenți;
- Instituția Barnahus contribuie la campaniile publice, așa cum e adecvat.

Colectarea datelor și cercetarea

- Un sistem de colectare a datelor dezagregate este instituit și folosit în mod sistematic pentru a colecta datele dezagregate relevante;
- Instituția Barnahus contribuie la cercetare, studii, sondaje și consultări, luând în considerare aspectele etice.

Media

- Colaborarea cu media, în scopul sprijinirii prevenției și conștientizării publicului, este un aspect formal al operării și caracteristicilor serviciului în fișele de post ale membrilor personalului;
- Membrilor personalului Barnahus relevanți li se oferă șansa unei formări media.

Prevederi de legătură, obligații legale și standardele Barnahus la nivel european.

Descriere generală

Tabelul de pe paginile următoare arată relația dintre Standardele Barnahus la nivel european și obligațiile legale cheie stabilite în trei instrumente legale europene: „Convenția Consiliului Europei din 2010 cu privire la protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual” (Convenția Lanzarote), Directiva europeană din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual și a exploatării sexuale a copiilor și pornografiei infantile (Directiva privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor) și Directiva UE din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității (Directiva privind drepturile victimei).

Prima coloană a tabelului (Practică/Standard operațional) enumeră Standardele Barnahus la nivel european.

A doua coloană indică obligațiile legale care sunt cele mai relevante pentru fiecare standard. Obligațiile legale derivă din cadrul PROMISE de obligații legale. Cadrul a fost dezvoltat în Compendiul PROMISE de legi și linii directoare⁵⁸ pentru stabilirea obligațiilor cheie față de victimele criminalității și implicarea lor în procedurile penale. Acest cadru a fost utilizat pentru a crea profiluri pentru fiecare lege relevantă, în ceea ce privește aceste obligații cheie.

---

⁵⁸ O'Donnell, Rebecca (2017) PROMISE Compendium of Law and Guidance: European and International Instruments concerning Child Victims and Witnesses of Violence, Stockholm, PROMISE Project Series

A treia coloană din tabel (Instrumente legale) indică articolele specifice din cele trei instrumente europene menționate mai sus, care se referă la obligațiile relevante. Această coloană se referă și la considerentele din aceste instrumente legale, care oferă o ghidare interpretativă importantă cu privire la obligațiile legale.

Află mai multe

Textul complet al considerentelor și articolelor din respectivele instrumente legale poate fi găsit în versiunea completă⁵⁹ a acestui document sau în „Compendiul PROMISE de legi și linii directoare”⁶⁰.

---

⁵⁹ Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

⁶⁰ O'Donnell, Rebecca (2017) PROMISE Compendium of Law and Guidance: European and International Instruments concerning Child Victims and Witnesses of Violence, Stockholm, PROMISE Project Series

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
1.1. Interesul superior al copilului	Să se asigure că interesul superior al copilului este un considerent de bază în îndeplinirea obligațiilor din directive.	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 14, Articolul 1,2</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor: Considerentele 2, 6, 30, Articolul 18.1</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 30.1</p>	Trimiterile la considerente și articole se referă la obligațiile generale de a asigura interesul superior al copilului. Consultați standardele 1.2, 1.3, 4-10 pentru obligații legale specifice cu privire la o anumită practică.
1.2. Dreptul de a fi auzit și de a fi informat	Acordarea atenției cuvenite punctelor de vedere ale copilului	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 14, 42, Articolele 1. 2; 10.1</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: 19.3</p> <p>Convenția Lanzarote: Art 14.1,31.1</p>	Consultați și standardul 6, Interviuurile judiciare, cu privire la dreptul de a fi ascultat în cadrul anchetelor penale. Consultați și standardele 7 și 8.
	Furnizarea de informații	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 21, 26, 30, 31, Articolele 1.1.; 3; 4; 6</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolele 31.1 a, b, 31.2, 31.6</p>	Consultați și standardele 6, 7 și 8.
	Dreptul la interpretare și traducere	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 34, 36, Articolele 5.2-3; 7.1-7.8</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 31.6</p>	Consultați și standardele 6 și 8. Articolul 31.6 al Convenției Lanzarote este inclus aici datorită referirilor sale la informații ce sunt furnizate într-un limbaj pe care copilul îl poate înțelege.
	Posibilitatea de a ordona ca victima copil să fie audiat prin utilizarea tehnologiilor de comunicații adecvate	<p>Directiva privind drepturile victimei: Articolul 23.3 (a) (b)</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.5 (b)</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 36.2 b</p>	Consultați și standardul 6.
1.3. Prevenirea întârzierii nejustificate	Nu trebuie să existe niciun fel de întârziere nejustificată între raportarea faptelor și interviuri	<p>Directiva privind drepturile victimei: Articolul 20. (a)</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor: Articolul 20.3 (a)</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolele 30.3, Art 35.1.a.</p>	Sunt incluse aici trimiteri la considerente și articole, acolo unde există referiri specifice privind prevenirea întârzierii nejustificate.

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
	Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 22.1	Consultați și standardele 5 și 7.
	Furnizarea de informații	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 4.1, 6.1 Convenția Lanzarote: Articolul 31. 2	Consultați și standardul 1.2.
	Oferirea asistenței și sprijinului	Directiva privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor: Articolele 18.2, 18.3	Consultați și standardul 8.
2. Colaborarea multidisciplinară și între agenții în modelul Barnahus	Multidisciplinaritate/coordonare/cooperare	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 38, 62, Articolele 26. 1 Convenția Lanzarote: Articolele 10.1, 10.3, 11.1	Consultați și articolul 5.3 și 15 al Convenției Lanzarote cu privire la măsurile de prevenție și articolul 38.1 a-c cu privire la cooperarea internațională.
3. Grupul țintă	Nediscriminarea	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 9, 10, 15, 19, 66, Articolele 1 ; 22.3 Convenția Lanzarote: Articolul 2	Considerentele și articolele menționate aici stabilesc o obligație mai generală de a se asigura că toți copiii au acces și drepturi egale la justiție și asistență.
	Prevederile privind identificarea victimelor, inclusiv prevederile specifice identificând copilul ca victimă a unei infracțiuni, cum ar fi prevederile privind aprecierea vârstei, membrii familiei	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 19, Articolele 1; 2.1, 17, 24.2 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolele 18.2, 18.3, 19.5 Convenția Lanzarote: Articolele 3 a, 11.2, 14.4, 34.2, 35.3	Aceste articole sunt relevante în mod direct pentru interviul judiciar, planificarea inter-agenții și managementul de caz, examinarea medicală și serviciile terapeutice.
4. Mediu receptiv la nevoile copilului	Interviurile au loc în spații desemnate și adaptate în acest scop.	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 9.1.; 9.3; 12. 1; 18; 22. 1; 22.4; 26 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.3 Convenția Lanzarote: Art 35.1.b	Consultați și standardul 6.
	Dreptul de a evita contactul dintre victimă și	Directiva privind drepturile victimei: Articolele	Consultați și articolul 31.1 al Convenției

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
	agresor.	19 1.-2 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 30	Lanzarote. Consultați și standardul 6.
5. Managementul de caz între agenții	Să se asigure că interesul superior al copilului este un considerent de bază în îndeplinirea obligațiilor din directive.	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 1 (c) 2 Directiva privind combaterea abuzului sexual: 18.1, 19.2 Convenția Lanzarote: Articolul 30.1	Echipele inter-agenții trebuie să facă din interesul superior al copilului un considerent de bază în cadrul planificării și managementului de caz.
	Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 9, 55, 56, 58, Articolele 22.1-7 Directiva privind combaterea abuzului sexual: 19.3	Considerentele și articolele de aici se referă la rolul echipei inter-agenții de a desfășura evaluări individuale și de a elabora planuri.
	Multidisciplinaritate/coordonare/cooperare	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 62, Articolul 26. 1 Convenția Lanzarote: Art 10.1	Consultați și articolul 38.1 a-c al Convenției Lanzarote cu privire la cooperarea internațională.
	Prevederile Ceroului Încrederii	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 18 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 30, Articolul 19.1 Convenția Lanzarote: Articolul 14.1	Considerentele și articolele se referă la rolul echipei inter-agenții de a se asigura că copilul este protejat împotriva unui abuz ulterior.
6. Intervenițiile judiciare	Furnizarea de informații	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 21, 26, 30, 31, Articolele 1.1.; 3.1-3; 4.1-2; 6 Convenția Lanzarote: Articolele 31.1, 31.2	Consultați și standardul 1.2.
	Dreptul la interpretare și traducere	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 9.1.; 9.3; 12. 1; 18; 22. 1; 22.4; 26 Convenția Lanzarote: 31.6	Consultați și standardul 1.2. Articolul 31.6 al Convenției Lanzarote este inclus aici datorită referințelor sale la informații ce sunt furnizate într-un limbaj pe care copilul îl poate înțelege.

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
	Proceduri adaptate în cadrul anchetelor și procedurilor judiciare în care sunt implicați copii.	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 58, 59, 66, Articolele 1.1, 18, 23. 1. Convenția Lanzarote: Articolele 30.1-4, 31.1	Consultați și standardele 1.1-1.3. Standardul 1.3 include o obligație legală de a se asigura că nu există niciun fel de întârziere nejustificată între raportarea faptelor și interviuri.
	Interviurile au loc, atunci când este necesar, în spații desemnate sau adaptate în acest scop.	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 23.2 (b) Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.3 Convenția Lanzarote: Articolul 35.1 (b)	Consultați și standardul 4.
	Interviurile sunt desfășurate de către sau prin intermediul profesioniștilor pregătiți în acest scop	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 23.2 (b) Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.3 (c) Convenția Lanzarote: Articolul 35.1 (c)	Consultați și rubrica „Formare și instrumente”, de mai jos.
	Toate interviurile cu copiii vor fi ținute de aceleași persoane, dacă este posibil și acolo unde este potrivit	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 23.2 (c) Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.3 (d) Convenția Lanzarote: Articolul 35.1 (d)	
	Interviurile cu victimele violenței sexuale, violenței bazate pe gen sau violenței în relațiile apropiate vor fi ținute de persoane de același sex.	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 23.2 (d)	
	Numărul de interviuri este pe cât de limitat posibil, iar interviurile se desfășoară doar atunci când este strict necesar și în scopul anchetelor și procedurilor juridice.	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 20(b) Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.3 (e) Convenția Lanzarote: Articolul 35.1 (e)	

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
	Toate interviurile cu un copil victimă sau un copil martor, acolo unde este adecvat, pot fi înregistrate audio și video, iar aceste înregistrări pot fi utilizate ca probe în procedurile din instanța penală	<p>Directiva privind drepturile victimei: Articolul 24. 1 (a)</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.4.4</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 35.2</p>	Consultați și standardul 1.2.
	Posibilitatea de a ordona ca victima copil să fie audiat prin utilizarea tehnologiilor de comunicații adecvate	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 58, Articolul 23.3 (a) (b)</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.5 (b)</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 36.2 b</p>	Consultați și standardul 1.2.
	Dreptul de a evita contactul dintre victimă și agresor.	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 58, Articolul 19. 1.-2</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 30</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 31.1</p>	Consultați și standardul 4.
	Formare și instrumente	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 61, 63, Articolele 25</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 30 A</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolele 5.1, 5.2, 35.1 (c), 36.1</p>	Consultați și standardul 9.
	Multidisciplinaritate/coordonare/cooperare	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 38, 62, Articolul 26. 1</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolul 10.1</p>	Consultați și standardul 5.
7. Examinare medicală	Acordarea atenției cuvenite punctelor de vedere ale copilului	<p>Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 1.2, Articolele 10.1. și 10.2</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: 19.3</p>	Consultați și standardul 1.2.

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
		Convenția Lanzarote: Articolul 14.1	
	Furnizarea de informații	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 1.1.; 3; 4; 6 Convenția Lanzarote: Articolele 31.1, 31.6	Consultați și standardul 1.2.
	Dreptul la interpretare și traducere	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 5.2-3; 7.1-7.8 Convenția Lanzarote: 31.6	Vezi și standardul 1.2. Articolul 31.6 al Convenției Lanzarote este inclus aici datorită referirilor sale la informații ce sunt furnizate într-un limbaj pe care copilul îl poate înțelege.
	Oferirea asistenței și sprijinului	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 38, Articolele 8. 1-5, 9. 1.-3, 25. 4 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 31, Articolul 18.1 Convenția Lanzarote: Articolul 14.1	
	Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 9, 55, 56, Articolul 22. 1, 22.4 Directiva privind combaterea abuzului sexual: 19.3	Consultați și standardul 5.
	Implicarea profesioniștilor instruiți în evaluarea psihosocială, interviul judiciar și în examinările fizice/ Instrumente și formare	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 25.4 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 36 Convenția Lanzarote: Articolele 5.1, 5.2	Consultați și standardul 9.
	ANCHETA PENALĂ Numărul examinărilor medicale (medico-legale) trebuie să fie cât mai mic posibil	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 20 (c) (d)	
8. Servicii terapeutice/Sănătate mintală	Acordarea atenției cuvenite punctelor de vedere ale copilului	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 1. 2; 10.1 și 10.2 Directiva privind combaterea abuzului sexual:	Consultați și standardul 1.2.

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
		19.3 Convenția Lanzarote: Articolul 14.1	
	Furnizarea de informații	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 1.1.; 3; 4; 6 Convenția Lanzarote: Articolele 31.1, 31.6	
	Dreptul la interpretare și traducere	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 5.2-3; 7.1-7.8 Convenția Lanzarote: 31.6	Consultați și standardul 1.2. Articolul 31.6 al Convenției Lanzarote este inclus aici datorită referirilor sale la informații ce sunt furnizate într-un limbaj pe care copilul îl poate înțelege.
	Oferirea asistenței și sprijinului	Directiva privind drepturile victimei: Articolele 1.1, 8. 1-5, 9, 17, 25. 4 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 31, Articolele 18.2, 18.3, 19.1-19.5 Convenția Lanzarote: Art 11.1, Art 14.1, 14.4	Consultați și articolul 38.1 b al Convenției Lanzarote cu privire la multidisciplinaritate în raport cu cooperarea internațională.
	Evaluarea individuală a circumstanțelor fiecărui copil și a nevoilor membrilor familiei care nu au avut un comportament abuziv	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 9, 55, 56, 56, Articolele 22.1, 22.4 Directiva privind combaterea abuzului sexual: 19.3	Consultați și standardul 5.
	Implicarea profesioniștilor instruiți în evaluarea psihosocială, interviul judiciar și în examinările fizice/ Instrumente și formare	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 66, Articolul 25.4 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentele 30, 36 Convenția Lanzarote: Articolele 5.1, 5.2	Consultați și standardul 9.
9. Construirea capacității	Interviurile sunt desfășurate de către sau prin intermediul profesioniștilor pregătiți în acest scop	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 23.2 (b) Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.3 (c)	Consultați și standardul 6.

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
		Convenția Lanzarote: Articolul 35.1 (c)	
	Oferirea asistenței și sprijinului	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 66, Articolele 8. 1-5, 9. 1.-3, 25. 4 Convenția Lanzarote: Articolele 5.1, 5.2	Consultați și standardele 7 și 8.
	Implicarea profesioniștilor instruiți în evaluarea psihosocială, în interviul judiciar și în examinările fizice/ Instrumente și formare	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 61, 62, 66 Articolul 25 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentele 30, 36, Articolul 20.3 (c) Convenția Lanzarote: Articolele 5.1, 5.2, 35.1 (c), 36.1	Consultați și standardele 6, 7 și 8.
10. Prevenție: Împărtășirea informațiilor și construirea competenței externe	Măsuri necesare pentru a proteja intimitatea, identitatea și imaginea copilului victimă și pentru a preveni diseminarea publică a oricărei informații care ar putea duce la identificarea sa	Directiva privind drepturile victimei: Articolul 21. 1-2 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Articolul 20.6 Convenția Lanzarote: Articolul 31.1 (e)	Această obligație legală este fundamentală pentru toată activitatea serviciului; totuși, instrumentele legale se concentrează în principal pe aceasta, în contextul procedurilor juridice.
	Formare și instrumente	Directiva privind drepturile victimei: Considerentul 61, 62, Articolul 25, 26.1 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 30, 36, Articolul 23.1, 23.3 Convenția Lanzarote: Articolul 5.1, 5.2, 35.1 (c) , 36.1, 38	Articolul 26.1 al Directivei privind drepturile victimei și articolul 38 al Convenției Lanzarote sunt incluse aici datorită referirilor lor la schimbul de bune practici în contextul cooperării internaționale.
	Date și monitorizare	Directiva privind drepturile victimei: Considerentele 62, 64 Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentul 44 Convenția Lanzarote: Art 10.2 (b)	DE recomandat spre consultare și Convenția Lanzarote capitolul X, care se concentrează pe mecanismele de monitorizare la nivelul Consiliului Europei.
	Creșterea nivelului de conștientizare	Directiva privind drepturile victimei: Recital 62, Articol 26.2	

STANDARDUL BARNAHUS	OBLIGAȚII LEGALE RELEVANTE	INSTRUMENTUL LEGAL	COMENTARIU EXPLICATIV
		<p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentele 34, 45, Articolele 23.1- 23.3</p> <p>Convenția Lanzarote: Consultați și standardele 5, 6 și 8.</p>	
	Prevenție	<p>Directiva privind drepturile victimei: Articolele 26.1, 26.2</p> <p>Directiva privind combaterea abuzului sexual: Considerentele 34, 37, 45, Articolele 22, 23.1-3</p> <p>Convenția Lanzarote: Articolele 4, 5.3, 7, 15, 16, 17, 38.</p>	<p>Consultați și articolele 10.1 și 10.3 ale Convenției Lanzarote care se concentrează pe colaborarea pentru prevenirea abuzului și exploatării sexuale. Articolul 26.1 al Directivei privind drepturile victimei și articolul 38 al Convenției Lanzarote</p> <p>sunt incluse aici datorită referirilor lor la schimbul de bune practici în contextul cooperării internaționale.</p>

PROMISE

PROJECT SERIES

**The PROMISE Project Series
can be found at:
www.childrenatrisk.eu/promise**

Barnahus Quality Standards

Guidance for Multidisciplinary and Interagency
Response to Child Victims and Witnesses of
Violence

Enabling Child-Sensitive Justice

The Success Story of the Barnahus Model and its
Expansion in Europe

PROMISE Compendium of Law and Guidance

European and International Instruments concerning
Child Victims and Witnesses of Violence

The PROMISE Tracking Tool

Promoting Progress on Barnahus in Europe

Advocacy Guidance

This document was produced with co-funding from the European Union through the Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). This publication only reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

Tradus în română de Salvați Copiii
ca parte a proiectului PROMISE 2.

